

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERAD TIDNING

IBIDEN

FÖR · KVINNAN · OCH · HEMMET ·

GRUNDLAGD AV
FRITHIOF HELBERG

UTCIVARE:
BEYRON CARLSSON

UPPLAGA **A**

N:o **39**

DEN 30 SEPT. 1923

PRIS 35 ÖRE

REDAKTÖR
EBBA THEORIN

Omkring 1:e oktober.

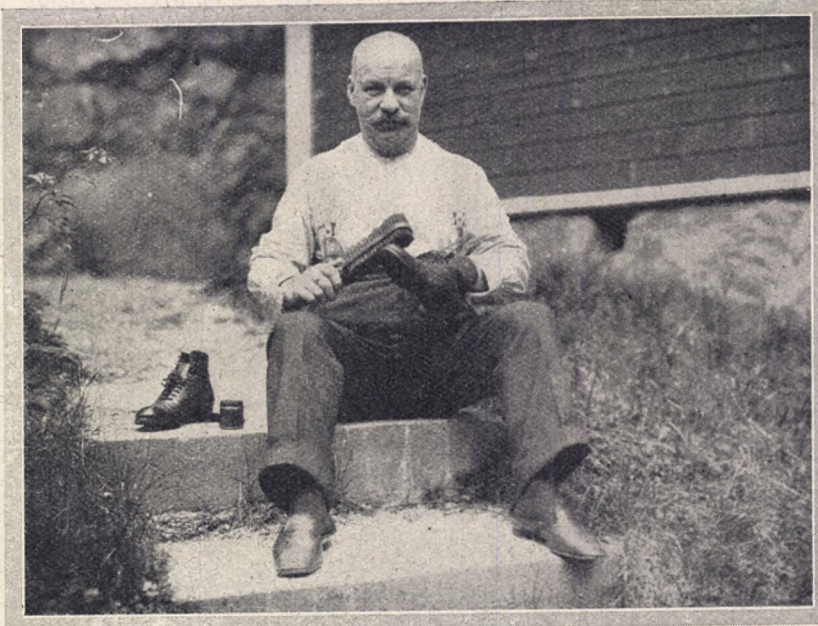
*En bild från de många
flyttlassens dagar.
Foto Holmén.*

K R Ö N I K A

NÄR JAG HÄROM DAGEN sneddade Kungsträdgården såg jag det mörkt av folk i mynnigen av Wahrendorffsgatan, mörkögt folk med profiler som voro Norrköpings ut- och invändna motsats. Ah, det var sant, det hade ju stått i tidningen att judarna fira sitt nyår, något fantastiskt högt årtal 4983 eller så. Det betyder ändå inte att de redan hunnit före oss så långt fram i tiden — ty hur världen ser ut det verkliga år 4983 vet inte ens den visaste rabbin — utan att de ha lärt sig konsten att räkna förr än vi och behållit övertaget alltsedan dess. Och nu mitt i brittsommaren önska de varandra gott nytt år och idka i sin synagoga sällsamma ceremonier vilka för de flesta av dem dock inte betyda mer än när vi i historiska museum bekika offerknivarna varåt förfäderna blotade åt Oden och Tor eller äta semlor på fettisdan.

Vi som äro kristna om också inte alltid i gärning skulle just nu kunna fira höstens helg när mognadens stora under är fullkomnat och salutorgens diskar digna som altare åt Pomona fruktsamhetens gudinna. Det lyser av färger, det doftar av de finaste aromer, det ligger strålande feststämning över alla dessa ymnigt blomstersmyckade bord. Och ändå är ovedersägligt en masslakt det tragiska förspelet till detta utstyrelstycke. Här har döden skördat mitt i blomningen, kniven har gjort sitt snitt och allt är slut. Vegetarianerna kunna gärna komma ihåg det härnäst de kliva i sadeln på sin käpphäst. Är det mera barbariskt att äta ett ägg än att låta ett örtagårdens alster, vackert i form och färg krasas sönder mellan tänderna?

Till höstens nyheter hör att Ranft ämnar på Svenska teatern ta upp »Jorden runt» med Hedqvist som Phileas Fogg och Gösta Ekman som Passepartout. Publiken jublar redan på förhand och Svennberg intagen av dystra aningar ämnar som motdrag ge Förgyllda Lergöken med Hillberg som Luft-Jokke och Harriet Bosse skall kreera Fia Jansson. Det är otur för Winnerstrand

Den beklädnad som vi dagligdags trampa under fötterna hämnas ibland på misshandeln genom att ge oss ett nyp på liktorn. Förmodligen tycka skorna också att de inte alls bli så uppmärksammade som i Amerika där var och en borstar sina skor själv. Därför blänker en amerikasko som den vore polerad och den varar också bra mycket längre när det är ägaren själv som vårdar den. Det händer ibland att folk som varit i U. S. A. ha lärt sig att en gentleman överlämnar varken sin hatt eller sina skor till ans åt andra. Teaterdirektör Liander är t. ex. sin egen skoputsare, direktör Metcalf likaså och här se ni hur Emil Norlander gör propaganda för saken genom att visa att sommarnöjets behag alls inte störts av att man på det här sättet borstar rent utanför sin egen dörr. Och ändå har Norlander inte varit i Amerika. Han har hittat på puts ändå.

Den 3 november står bröllopet mellan Sveriges kronprins och prinsessan Louise, och snart därefter ha vi glädjen att hälsa vår kronprinsessa välkommen till hennes nya fosterland. De svenska kvinnornas välkomsthälsning bör enligt Iduns tidigare framförda förslag lämpligast få form av en hedersgåva. Alltså, var och en, som vill i handling välkomna prinsessan Louise till det nya fosterlandet, har bara att insända ett belopp — stort eller litet — allt efter råd och lägenhet till Iduns Redaktion, Stockholm. Redovisning följer sedan i tidningens spalter.

Bidrag ha hittills tecknats av: Friherrinnan Henriette Coyet, Torup kr. 100. Fru Lydia Kinander, Östertälje kr. 100. Fru Valborg Bäckström, Stockholm, kr. 100.

att han lämnat Ranft. Engång när han var pojke låg han under en matta och spelade bölja i Jorden runt. Han hade haft stora utsikter att få det partiet en gång till. Vem minns förresten inte med förtjusning Jorden runt från sin egen barndoms glada dagar. Nu trodde man nästan att vi vuxit ifrån det barnspektaklet men Ranft som känner sina pappenheimare vet bättre. Är det förresten inte märkligt att ju mer förvildade människorna tyckas bli desto barnligare bli deras nöjen. På dagen klöser man sin nästa i skallen och hetsar honom efter konkurrensens koppel men på kvällen sitter man barnafrom som en liten ljusalv och njuter med tindrande ögon åt något slags Putte i blåbärsskogen med eller utan musik. Nästa år få vi nog leka Udden står och sover på bankdirektörens middag och hoppa kråka på te hos generalkonsulinnan.

Ett nytt slags nöje som jag tyvärr inte kan uppskatta till dess fulla vidd äro de mycket utpuffade radiokonserterna. Enligt min enkla uppfattning blir effekten precis densamma om man lägger en skiva på sin gramofon. Det låter lika bra eller lika dåligt, alltefter som man har pretentioner. Ja men tänk vid

radion står sångaren just i samma ögonblick nästan i Amerika och sjunger de toner vi höra är det inte märkvärdigt? För det första är det osanning, han står inte fjärrare än på Malmskillnadsgatan och hade jag goda öron skulle jag nästan kunna höra honom skrika utan apparat. Men i alla fall vad intresserar det mig ifall hr operasångaren just då ligger hemma hos sig och snarkar i essdur eller sitter på Operabaren vid sin manhattan och talar om hur tarvlig Riben är eller står framför ljudtratten i skjortärmarna? Inte ett dyft. För mig är effekten av hans ansträngningar det enda väsentliga och jag blir inte mer imponerad om det är pr. radio eller gramofon jag får höra en småtantande men tyvärr av apparaten något ofullkomlig stämma sjunga Tverge Tverge fotterland. CELESTIN.

H Ö S T J A K T.

*I skogen sveper sval en stilla vind
och tjärnets blåa öga ängsligt ryser,
men genom gulnat verk av björk och lind
klart och kristalliskt aftonrodnan lyser.*

*Med vindens prassel genom skogen går
ett minne, varsnande om det förflutna
som kom och gick där björken ännu slår
en bågande portal med gavlar brutna...*

Av V I K T O R M Y R É N.

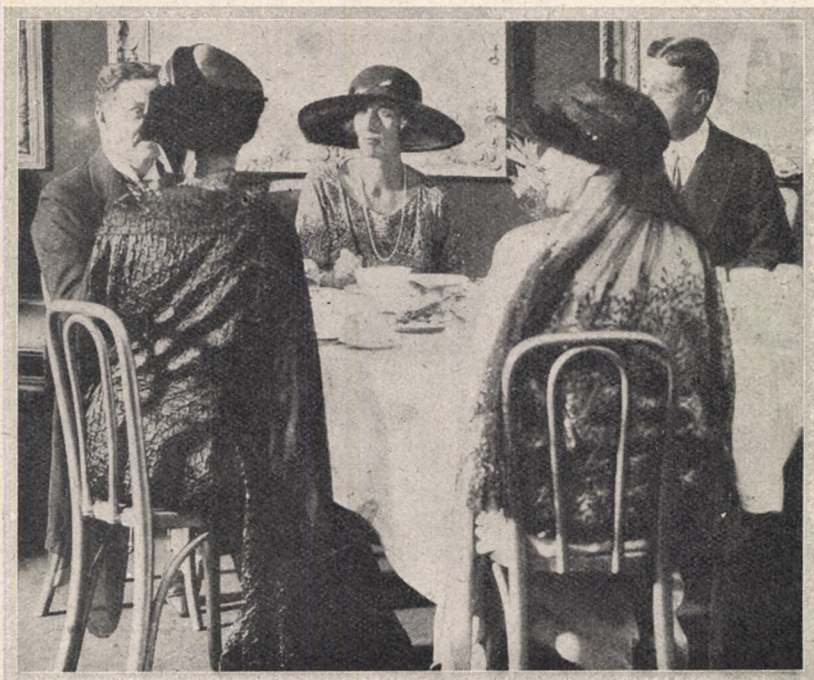
*Två ögons glans lik fröjden av en dag
så strålande, men ack så snart försvunnen,
ty rosenbojan i ett vårligt hag
är blott av drömmens spröda trådar spunnen.*

*Kom mig ej nära, dröm som sorglöst far
på rosenbrämrad sky högt över marken!
Mitt blod har stillnat och min blick är klar...
Jag är en höstens jägare i parken.*

Alla erkänna att **GENTELES LINOLEUMFERNISSA** är oöverträffad i **SLITSTYRKA, HARDHET OCH GLANS**. På grund av de undersökningar, som verkställt av Fackskolan för Huslig Ekonomi, har fernissan tillerkänts **DIPLOM**. Varje burk är försedd med S. H. R:s **garantimärke**. Försäljes hos varje välsorterad Färghandlare.

PRINSESSAN LOUISE HOS LONDONSVENSKARNA

Kronprinsen och prinsessan Louise på te i Anglo-Swedish Society i London. På bilden till höger, stående fr. v.: prinsessans moder änkemarkisinnan av Milford-Haven, kronprinsen, prinsessan Louise, sir Henry Penson, minister Palmstierna. — På bilden t. v. syns minister Palmstierna t. v. om prinsessan.

DET VAR I GALLERIET PÅ THE Princes restaurant på Piccadilly, som vår blivande kronprinsessa för första gången skulle råka svenskarna i London.

Strax när hon visade sig, vann hon allas hjärtan. »Så söt hon är», hörde man alla viska och med en ton, som tydligt sade, att de efter porträtten i tidningarna, inte hade väntat sig, att hon skulle se så bra ut, som hon i verkligheten gör.

Hon är lång och mycket smal, med långa drag och vackra ögon. Det ligger något mycket förnämt och elegant över henne. Just nu när hon trädde in, såg hon ganska allvarlig ut. Hon skulle ju här för första gången möta en större samling av det folk, vars kronprinsessa hon inom kort skall bli. Hon kände oss inte. Visste bara att samma intryck hon gjorde på oss här i London, skulle hon göra på svenskarna i Sverige.

Från det besök, vår blivande kronprinsessa härom dagen vid sin trolovades sida gjorde hos London-svenskarna i Anglo-Swedish Society, lämnar Iduns representant i London, friherrinnan Elsa Djurklou, här en livlig skildring.

Därför låg det en undran i blicken, en kanske omedveten undran om framtiden, om hon skulle bli lycklig i Sverige, om hon skulle kunna vinna, vad som för en kronprinsessa och drottning är nödvändigt för att bli lycklig — folkets sympati och kärlek.

Efter teet, som dracks vid småbord blevo alla de närvarande presenterade i den innanför liggande salongen för både lady Mountbatten och kronprinsen samt för hennes mor, lady Milford Haven. Och nu fick lady Mount-

batten titta litet närmare på sina blivande undersåtar och låta var och en av dem trycka hennes hand. Presentationen tog en lång stund, ty det var ungefär 400 personer som presenterades. När det äntligen var överstokat sjöng fröken Marianne Mörner några svenska sånger.

Vad lady Mountbatten tänkte om oss svenskar vet ingen, men vad vi alla tänkte om henne var tydligt, och det hördes från alla håll. Det intryck vi fingo av henne var att hon är mycket söt, att hon är en god och klok och intelligent kvinna, glad och på samma gång allvarlig, att vår kronprins i henne ger sitt folk en kronprinsessa som kommer att vinna allas hjärtan, och sina barn en god mor. Ja vi tyckte alla att det var det lyckligaste val han någonsin kunnat göra och att döma av hans strålande ansikte tycktes han vara av samma åsikt.

Den nya Stockholmsbiografen Skandiateatern har fått en för åtminstone hela Norden enastående textil utsmyckning, komponerad av Alf Munthe och utförd av Thyra Grafströms textilaaffär. Här synas några av de 50 brodöserna i arbete samt en textildetalj.

H. E. EKSTRÖMS JÄSTMJÖL

THEA KELLGREN — ETT LIVSÖDE

FÖR IDUN AV ELIN WÄGNER.

NÅGRA STATIONER NEDANFÖR Hessleholm vid Tjörnarpsjön passerar tåget tätt förbi en liten grå stuga med röda knutar. Den är så liten, att antagligen endast få resande lagt märke till den. Men tågpersonalen kände den, och de funnos bland järnvägsfolket, som alltid gjorde honnör, när de rusade förbi och fingo en viftning tillbaka från stugans ägarinna, där hon satt vid sitt fönster. Det hade utvecklats sig en ordlös bekantskap till båda parternas glädje.

Stundom då jag for förbi om aftonen, stod där brinnande ljus i stugans alla små fönster, en vänhälsning, uppfattad i en glimt, medan tåget ilade vidare. Nu få varken lokmän eller vänner någon hälsning från stugan mer. Den är tom och mörk, dess ägarinna är för alltid borta.

Samtidigt med hennes död utkom en liten novellsamling, med titeln Celia efter inledningsberättelsen och med författarnamnet Kristina Angel. Detta är icke något upfunnet namn. Kristina Angel var en originell och vitter dam, som levde i början på förra århundradet. Hennes dotterdotters dotter, Thea Kjellgren, använde hennes namn som pseudonym, då hon utgav den debutbok, som blev hennes sista verk.

Novellsamlingen behandlar motiv från hennes hembygd, Göingebygden. Prästgården var hennes utsikts- och utgångspunkt. Hon bodde nämligen blott den sista tiden av sitt korta liv i stugan vid järnvägen. Hon var född i Norra Mellby gamla prästgård, en mil därifrån, växte upp där och lämnade hemmet först vid föräldrarnas död.

Endast helt litet av det material, den kunskap och visdom hon samlat genom en nära gemenskap med allmogen, sådan som den knyts mellan församlingen och ett rätt gammaldags prästhus, har Thea Kellgren givit i sin novellsamling. Men av det material hon hade, hann hon dock litterärt bearbeta ett livsöde, som flera år sysselsatte henne. Tagen ur livet i hembygden, ingick denna historia om bonddottern Celia diktens mystiska förening med hennes eget liv. Hon följer ett öde i dess faktiska förlopp och ingjuter samtidigt sin egen kunskap, sin tro och sitt hjärteblod däri. Det är berättelsen om en kvinnas oförklarliga kärlek. Tvärs över all psykologisk erfarenhet, alla skeptiska inkast, all sannolikhet går berättelsen sin stolta, orimliga gång. När man läst den till slut, är ingenting förklarad, den ger icke gåtans lösning. Hur kan en man handla så, hur kan en kvinna handla så? Det vet man icke. Men de göra det. Som motto kunde gärna ha stått Kierkegaards ord: Det gives ingen väg in till kärlekens dolda källa.

Det har sagts mig att denna berättelse, då den nu offentliggjorts, väckt intresse för författarens person. Det är förmodligen därför jag blivit ombedd att skriva något om Thea Kellgren. Det är en stor frestelse att säga nej till en sådan anhållan och låsa igen det skrin med minnen man har av en vän. Men Thea Kellgrens liv var hennes vackraste skapelse, och det personliga inflytande hon övade var mycket stort.

”... så att hennes omgivning trodde, att hon satt där frivilligt i sin stol, ljuv och vacker och glad.”

Det är en ovanlig, gripande och manande livsbild som Elin Wagner här ger. Den unga kvinna, som efter ett tragiskt och med hjältemod buret öde rycktes bort endast 32 år gammal, hann först i allra sista stund framträda offentligt, och likväl gick sedan många år hennes rykte vida man och man emellan. Man förstår det, när man läst hennes förtrogna vän Elin Wagners skildring.

Och som hennes vän har man den känslan att detta inflytande icke får stäckas med hennes död, det bör söka sig vidare. Och så sätter jag då för ett ögonblick ett ljus i hennes fönster.

Thea Kellgren tillhörde en syskonkrets, som växte upp i Norra Mellby gamla prästgård, ett ljuvt och idylliskt gammalt ställe, där stora träd överskuggade de röda längorna, och bäckens stilla sorl nere vid fallet i trädgården ledsagade det dagliga arbetslivet som en fin melodi. De övriga syskonen drogo tid efter annan ut i världen, men Thea bands vid hemmet genom den sjukdom, vars förebud visade sig redan i barndomen. Hon led av en stigande förslamning, som sakta men obevekligt förminska- de hennes rörelseförmåga. För var gång man återsåg henne under de sista åren, märkte man, att hon lämnat något av sig själv sjukdomen i våld. Men hon hade en häpnadsväckande förmåga att bryta av eller dölja udden i sitt lidande, så att hennes omgivning glömde det och trodde att hon satt där frivilligt i sin stol, ljuv och vacker och glad. De som kommo och gingo, reste och foro i prästgården, sågo henne alltid leende, djupt intresserad av stort och smått, som hände och skedde, alltid villig att ge

dem den tid de begärde för att lägga fram sitt eget för henne. Hon talade icke om, att hon läste och skrev om nätterna, därför att människorna överflyglade hennes dagar.

Som helt ung bröt hon i ungdomlig frihetslängtan med den schartauanskt betonade kristliga tradition som behärskade hemmet. Hennes kärlek till traditionens bärare, föräldrarna, kunde ej hindra detta. Hon var så inne i hela terminologien, att hon kunde på rak arm över vilken text som helst skriva en stiltrogen predikan. Men hennes hjärta var ej med. Hon läste Almquist, hon närde sin själ med våra stora 90-talsskalder och med musikens stora mästare. Det var mycket egendomligt att hos denna unga flicka, som så gott som aldrig varit utanför det avsides hemmets väggar, finna en så kritisk blick och en så skeptisk uppfattning och samtidigt en så modig klarsyn fram över det egna ödet. Men hennes sista år lärde henne mycket. När ödet självt kom, ställde det henne på långt svarare prov än dem hon kunnat ana. Hon var inte av dem, som lätt försona sig med sitt öde. Hennes rika, stolta och brinnande ande kvaldes i sitt fängelse; icke utan strid vände hon sin vilja från livet med dess önsningar, icke utan sorg från drömmen att göra sin mångsidiga begåvning fruktbarande. Hon fick åse sina föräldrars sjukdom och död och känna hemmets trygghet falla. Man kunde icke se något mera ljuvt och rörande än hennes förhållande till modern. Hon hade varit en älskad och omhuldad dotter. De sista åren blev förhållandet omvänt. Modern var dotter och dottern mor.

Under dessa år lärde hon sig förstå kärnan och hemligheten i det kristna fromhetsliv, mot vilket hon reagerat som ung, därför att hon icke trängt innanför den yttre formen. Hon fann uttryck för sina egna erfarenheter hos de bibliska böckernas författare och de gamle själskunnige uppbyggelseförfattarna och mystikerna. Hon fann att den innersta erfarenheten inför liv och död kan sammanprässas i uttryck, som äro tidlösa och kunna eftersägas av alla generationer lika.

Sin egen variation av de tidlösa erfarenheterna uttryckte hon i de dikter hon skrev under sina år i vad hon själv kallade lidandets örtagård. Hennes kamp var i enlighet med hennes öde framför allt en kamp för övervinnande av det kroppsligas tyngd och död. Det blev en kamp mellan tyngd och ande, som aldrig helt upphörde. Den ledde till en tudelning av jaget. I ögonblick av triumf förnam hon en segerkänsla, som hon en gång beskrev på följande sätt:

”Befriad jag själv stod på solbergets tinne och såg på mitt jordiska jag som ett minne. Ett stoftgrand jag mist.
Det eviga livet kom ändå till sist.”

En tidig septembermorgon dog hon, 32 år gammal.

Elin Wagner

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS! NAMNET - EASTMAN KODAK COMP. - PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING BÄST GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG · MALMÖ · STOCKHOLM

KVINNORNAS HUS MÅSTE BLI VERKLIGHET!

NÅGRA KÄNDA FÖRENINGSKVINNOR PÅRKA ETT ENERGISKT INITIATIV.

FRÖKEN SIGNE LAURELL, SOM sitter som ordförande i den kommitté, som arbetar med planerna på ett Kvinnornas hus, utreder kortfattat och klart behovet:

Kvinnornas hus, säger hon, skulle inryma först och främst samlingslokaler för möten, sammanträden och samkväm samt föreningslokaler. Jag behöver väl inte påminna om att alla äro ense om att sådana behövas innerligt väl i Stockholm. Så skulle huset rymma vackra, hemtrevliga klubblokaler. När jag säger detta, tänker jag på alla de ensamstående kvinnor, som här skulle kunna njuta en verklig hemkänsla, som skulle få tillfälle läsa tidningar, tidskrifter och böcker och som vid middagsserveringen skulle kunna sätta sig vid ett dukat bord utan att plågas av den känsla av ensamhet och otrevnad, som följer med det vanliga uteätandet.

Alla de damer, som bo i villaförstäderna, skulle ha stor nytta av de små rummen i huset, som skulle hyras ut per timme, för dem som t. ex. vilja kläda om sig för ett teaterbesök etc.

Och slutligen: vi bygga inte bara för Stockholm, utan för hela landet. Resande kvinnor skulle i husets hotellavdelning inte bara ha förmånen att bo hemtrevligt, utan de skulle också där lättare komma i kontakt med åtskilligt i huvudstaden.

Jag har i sommar besökt en hel del klubbar i London, som inrymma ungefär det samma som det här planerade. Och jag har kommit hem igen med ett starkt intryck av det praktiska och ideella behov som kvinnoklubben verkligen fyller i kvinnornas liv.

Fröken Ida von Plomgren, ordförande i Lyceumklubben i Stockholm, påminner om att klubben, som i liten skala arbetar efter samma riktlinjer som det planerade företaget skulle ha, har visat sig fylla ett verkligt behov, och med sina erfarenheter därifrån tvivlar hon icke heller på att ett Kvinnornas hus skulle bära sig.

Hälsingborg har nu, tack vare dr Martha P:sson Hennings vackra gåva, fått sitt "Kvinnornas hus". I Stockholm ha ända sedan 1915, då Fredrika Bremerförbundet tog initiativet, planer varit uppe på att få till stånd ett sådant hus. Hittills har dock det ena hindret efter det andra kommit i vägen. Är behovet av ett Kvinnornas hus i Stockholm då så stort, att det är värt att nu söka taga ett riktigt krafttag för att få det till stånd? Och kan företaget komma att ekonomiskt bära sig? Dessa frågor har Idun ställt till några kvinnor, vilkas mening det är av särskilt intresse att höra i detta sammanhang, och här följa svaren.

Av stort intresse är att höra vad fru Anna Forssell, Kvinnoklubbens ordförande och drivande ande, har att säga. Kvinnoklubbens historia ger verkligen ett uppmuntrande föredöme. »När jag föreslog att Kvinnoklubben skulle köpa ett eget hus, trodde alla jag hade blivit tokig», berättar fru Forssell, »— vi hade ju inga pengar. Vi bildade emellertid ett aktiebolag, Fastighetsaktiebolaget Fataburen, där en del av Kvinnoklubbens medlemmar ingingo som aktieägare. Så fort teckningen hade skett, läto vi inbetalningen följa. Man skall smida medan järnet är varmt. Samma princip tror jag man borde tillämpa för att få ett Kvinnornas hus. Nå, vi köpte alltså fastigheten Nybrogatan 50, där nu Kvinnoklubben har sina lokaler. Den hade förut gått med ständiga förluster, men under de fyra år vi haft den, har den gått utmärkt. Förra året fingo aktieägarna tio procent på sina aktier.

Visst tror jag, att ett Kvinnornas hus kan komma till stånd, fast jag föreställer mig att bästa vägen vore att bilda ett aktiebolag, som skulle sköta det praktiska och

att köpa ett färdigt hus. Och visst tror jag det kan bära sig, om det skötes rätt, och hänsyn tages både till det ideella och affärs-mässiga. Jag tycker man borde ha slagit till för länge sedan.

Det kan ju också vara värt att höra vad en så duglig och i hus- och hyresaffärer erfaren affärskvinna som fru Lilly Rosengrén, verkställande direktör i Stockholms Uthyrningsbyrå, har att säga. Jag tycker det skulle för oss alla vara både roligt och nyttigt att få ett sådant hus, säger hon. Men min erfarenhet är att just nu har även den burgnare allmänheten ofantligt svårt att lösgöra sina pengar. Om ett halvår skulle det sannolikt gå lättare att få folk att teckna andelar eller aktier. Att företaget, såsom föreslagits, lägges kooperativt är ju mera i enlighet med tidsandan, men jag tror, att det skulle göra saken klarare och enklare att använda vanlig aktieteckning.

Fröken Valborg Ulrich, en av Kvinnliga Kontoristföreningens ledande krafter, tycker, att skall man ha ett Kvinnornas hus, bör det läggas i så stor stil, att det blir någon mening med det. Men eljes ger hon uttryck för samma farhågor som fru Rosengrén rörande de ekonomiska möjligheterna just nu. Och skall man söka nöja sig med att bara få bidrag från kvinnor, lär det ej bli mycket av — så små inkomster som kvinnorna i regel ha.

Landsortens kvinnor skulle hälsa Kvinnornas hus med förtjusning.

Så några röster från trakter utanför Stockholm:

När doktor Selma Lagerlöf på sitt stillsamma sätt säger, att det »skulle vara något mycket fördelaktigt och behagligt» med ett Kvinnornas hus i Stockholm, så ger hon säkert därmed uttryck för meningen hos alla de kvinnor som över huvud taget

(Forts. sid. 931.)

T. v.: Ett av skolbesöken på Iduns nu avslutade utställning i Gummesons konsthandel. Det är barnen från Kommunala Mellanskolan i Stockholm — en av de skolor, som visade särskilt vackra saker på utställningen — som här under dr Berlinde studera kamraternas alster. — T. h.: En vacker interiör från Hemutställningen i Kalmar, varom närmare sid 933.

Fru ODA BERG Kalmar

Pr korrespondens besvaras heminrednings- och möbleringsfrågor. Adresser lämnas på inköpskällor och kostnadsförslag ombesörjes, prover anskaffas och fördelaktiga inköp förmedlas. Taxa för enkel förfrågan kr. 3:—

K A T J A . A V S A V V A T I J

(BARONESSAN DÉNISE WRANGEL). ÖVERSATT FRÅN RYSKAN AV ELLEN RYDELIUS.

EN VÄNLIG, MEN BEHÄRSKAD SOL höjde sig med en ljuv rodnad över slotts-trädgårdarna, vars ödsliga terrasser sluttade ned emot havet. De nakna marmorstatyerna kråmade sig fruset, klippta på Versailles-manér sträckte de små träden blygt sina grenar mot himmelsljuset, så vackert i sin matta guldgians, men så njuggt på värme.

I morgondimmornas dis höjde sig slottet spöklikt, överlastat med prydnader och så egendomligt i sin prakt bland trask och vil-da buskar. Med tysta vågor slog havet mot marmortrapporna, sorgset och dystert.

Från en liten dörr i flygeln kom en ung kvinna ut ur slottet. Darrande i morgonky-lan, suckade hon belåtet, och gick med böjt huvud sakta framåt. Hon var opudrad och klädd i morgonrock. Den tjocka, röd-blonda flätan hängde över axeln ned på bröstet, kinderna förgylldes av den upp-gående solen, i ögonen gnistrade en tanke som svar till solstrålarna.

Damen stannade vid havet, lät blicken glida över de oändliga vågorna och viskade med en känsla av förskräckelse: »Hur främ-mande är mig icke detta dystra vatten och likväl är det mitt...»

Och hon vände sig mot slottet, mot träd-gårdarna, som avtecknade sig mot den ble-ka himlen, mot skogarna, som gled förbi i dimman: »Mig ensam tillhör detta, utan gränser, nära och fjärran, till den eldiga Södern, till Österns gåtor, till Nordens isar och avundsamma rikens rämärken. Åh, vil-ket tungt ansvar jag bär inför Gud för dessa otaliga folk!»

Fördjupad i växlande tankar gick hon glömsk av vart kosan bar, allt längre på de vita gångstigarna, som skarpt avtecknade sig mellan de gröna gräsmattorna, och först vid parkens slut, där fria fältet skymtade på andra sidan diket och där rönner slog upp sina lummiga tält, satte hon sig på en stenbänk. I de sammetsmjuka bladens grön-ska lyste höstbären röda som blod.

Den ensamma kvinnan njöt av morgonens och landskapets stillhet, hon fäste sin blick på rönnens röda grenar och hennes hjärta genomträngdes av en ofrivillig smärta. »Blod! Blod har sprutat över detta land, över tronen och marken och människornas händer, det har stelnat i folkets hjärtan...»

Många ungdomsår hade hon ägnat åt vetenskapen, hon ville lära känna sitt nya land så, som de infödda icke känt det. Men fast hon genomläste allt som var möj-ligt att finna i det på egna skrifter fattiga landet, fast hon frågade alla, som hon rå-kade, hovman såväl som bonde, fast hon

En berättelse från Katarina den andras Ryssland, en sagostämning i stil med H. C. Andersens Per Svinaherde men med en helt annan avslutning.

iakttog livet och sederna och hade många tillfällen därtill i den ogenerade och myc-ket öppenhjärtiga kretsen hos sin faster, så hade likväl detta vidsträckta land med sina asiatiska seder, sin hedniska kristen-dom och sin mångordiga, alltid bedrägliga, evigt lögnaktiga folkkaraktär givit hennes högsinta och ljusa ande en olöslig gåta.

»Hur mörk är icke de gångna sekternas historia: mördade tronföljare, inspärrade, ut-pinade furstinnor och furstar, brända kät-tare, vilket besynnerligt och barbariskt folk är det icke, trälaktigt ödmjukt och på sam-ma gång alltid färdigt till uppror, andäktigt fyller det templen och på samma gång har det en obegriplig längtan efter det under-bara, hemska, uppskåakande, det strömmar i massor till syndig självförbränning och an-nat ogudaktigt sektväsen...»

Hon skälvde under intrycket av dessa tankar och med händerna tryckta mot bröstet utropade hon:

— Åh, hur gärna ville jag icke vara en enkel borgarflicka i en tysk småstad, sitta hela dagen och brodera och i månskenet skynda till min älskades möte för att han skulle trycka min hand och viska i mitt öra: »Liebchen»...

Hennes tankar återvände till förtroliga platser, till härtigfamiljens anspråkslösa rike. Det gamla feodalslottet, icke byggt av en enda självhärskarvilja utan sekel efter sekel, sten för sten för att kunna försvaras mot angrepp, mot grannars och landsvägs-riddares vrede. Där var allt enkelt och lättfattligt, i den lilla staden kände stads-borna och härskaren varandra som släk-tingar, på dagar, då viktiga beslut fatta-des och på festdagar samlades traktens adelsmän, livet förlöt regelbundet och lugnt, och vid härtigens hov rådde icke den fiendskap, icke de vanvettiga lidelser, som här oundvikligt stötte människorna från var-andra som fientliga fartyg i strid, vördnad och smicker trivdes samman med förnuft-et, medan känslorna här drevos till sina yttersta gränser och man alltid måste be-fara, att gårdagens slav i dag ur bakhåll skulle stöta dolken i en.

— Ett Spanien numro två! Skulle man kunna tro, att den yttersta södern och yt-tersta nordnorden förenas genom själarnas lik-het! Denna begärens låga, så naturlig un-der de nordiska folkens glödande sol, att den icke smälter våra traktors isfält!... Och mig, ensamma kvinna, har Gud satt att behärska denna stormiga ocean!

Ett strängt veck fårade den höga pan-nan, hon satt orörlig som en staty, och hennes tankar borrhade sig in i själens hem-ligaste skrymslen.

På andra sidan diket under rönnen syn-tes några flickor från byn, som plockade bär under höga rop, och efter dem följde en ung herde i bastskor. I fjärran råkade en hjord. Damen på bänken ryckte till,

tycktes samla sina tankar och hoppade med lätta steg över diket.

— Vad plocka ni, flickor?

— Lingon. Och vem är du?

— Jag? Jag är diskerskans dotter. Tag mig med er.

— Kom. Här har du en näverkorg...

Då man inte är van, är det svårt att böja sig efter varje bär, och hon blev snart trött. Och så började frågorna: — Är det fint uppe i slottet! Och hurudan är vår lilla mor, kejsarinnan? Hon är väl sträng, och säkert äter hon på guldallrik och al-drig annat än utländska sötsaker?

De satte sig i en ring, och den skäl-m-aktiga härskarinnan frågade var och en av flickorna, vad hon hette, hur gammal hon var och om hon hade någon fästman.

— Och hur heter du?

— Jag heter Katja.

— Kan du leda dansen?

— Lär mig...

De rusade upp, började dansa och gingo ledigt omkring och höllo varandra i hand.

Slottsdiskerskans dotter sjöng refrängen, ett lyckligt leende upplyste de tankfulla dragen, ögonen fingo glans, kinderna rod-nade och flätan löstes upp.

Herden såg och såg på henne, så gick han in i ringen och började dansa på ryskt vis, än på huk, än upprätt, under viss-lingar och skrik liksom en käck gosse. Han tyckte om Katja och ville briljera för henne.

Plötsligt drogo de ut ringen, herden skulle vara katten, men vem skulle vara rätta?

— Dra lott.

Flickor äro ett listigt släkte, de drogo lott så att det blev Katjas tur, och antingen hon ville eller ej måste hon springa med uppdragen morgonrock och snavande på gräset, än in i ringen, än smyga sig ur den.

Rönnen skrattade med sina tunga, klar-röda klasar, skogsdungen och himlen skrat-tade, och statyerna i slottsträdgården vän-de sig tillgjorda bort, och hela slottet blun-dade med sina fönsterluckor av skam.

— Ack, Katja lilla, vad du är för en vacker flicka!

Flickorna uppstämde lyckönskningssång-en till fästmon.

För sångens och larmets skull märkte de icke, hur några herrar i guldstickade roc-kar, med värjor vid sidan, trekantiga hat-tar och pudrad hårpiska kommo ut ur slot-tet, och med smygande steg närmade sig över gräset.

(Forts. sid. 931.)

Denna jul

liksom alla föregående få alla, som pre-numererat på Iduns sista kvartal, tid-ningens vackra julnummer. Det inne-håller utom en myckenhet utsökta bilder bidrag av så goda namn som Prins Wil-helm, Selma Lagerlöf, Ellen Key, Elin Wägner, Albert Engström, Hasse Z. och många andra.

Prenumerera därför genast!

Till japanerna

som blivit nödlidande genom jordbäv-ningen, ha flera bidrag nu inkommit ge-nom Iduns insamling. Vill Ni hjälpa de av jordbävningen hemsökta, så insänd en tvåkrona och ert visitkort till Iduns Redaktion, Stockholm, och som minne återfår Ni ert visitkort på japanska.

Akta Spets- & Sidendépôt

STUREGATAN 611

Tel. 77436

Norr 19700

Förläggare: Göteborg Jubileumsutställn., Handelsgatan 11.

Crêpe Georgette - Kulörta Filetspetsar

Gardinlinnen - Vita vävnader

i alla prislägen åter inkomna.

HEM SYR DEN BÄSTA ARBETSDRÄKTEN?

IDUN UTLYSER EN TÄVLAN FÖR HEMBITRÄDEN.

VARJE ARBETANDE MÄNNISKA vet hur det underlättar dagens arbete, om man har goda verktyg och en ändamålsenlig arbetsdräkt. Dessa regler gälla naturligtvis för det husliga arbetet likaväl som för alla andra yrken. Men faktum är, att liksom man ibland — dock ej så ofta — på ett kontor, postkontor, bank, kan få se de tjänstgörande damerna i en dräkt, som mer verkar sällskapsdräkt för familjekretsen än arbetsuniform, så gå även en husmoder och ett hembiträde stundom i kostymer, vars ändamålsenlighet lämnar åtskilligt övrigt att önska.

Hur bör egentligen en verkligt ändamålsenlig hemdräkt vara beskaffad? Jo, framför allt bör den sys av bomullstyg, vara enkel i formen, lätt att tvätta och stryka. Den bör vidare ha så litet rynkor som möjligt och en viktig sak är även modellen på ärmarna. Dessa böra antingen vara halvkorta eller, om de äro hellånga, skola de lätt, t. ex. genom knapp och knapphål, kunna fästas upp så att de ej hindra hushållsarbetet.

Vem av Iduns läsarinor syr den nättaste och mest praktiska hemuniformen? Med andra ord: Idun utlyser härmed en tävlan om den mest praktiska och på samma

En trevlig och praktisk hemuniform.

Råd och anvisningar för tillverkning av liknande dräkter ges i nästa nummer av Idun.

gång klädsammaste arbetsdräkten — klänning eller overall — och inbjuder alla händiga hembiträden att delta i denna pristävlan, där första priset utgöres av 25 kronor och Iduns Kokbok.

Jämte denna tävlan om den lämpligaste arbetsdräkten anordnar tidningen också en fri tävlan — likaså för hembiträden — om det bäst utförda och smakfullaste handarbetet, det må nu vara en spets, en broderad kudde eller duk eller annat broderi på ylle, silke eller linne. Alltså en textilsak, där fantasien och smaken få fritt spelrum. Priset i denna handarbetstävlan för hembiträden är också 25 kronor och Iduns Kokbok.

Båda tävlingarna hållas öppna till 25 november, då samtliga tävlingsalster böra vara insända. Paket till den förstnämnda tävlan märkas med orden »Tävlan om bästa arbetsdräkten Iduns Redaktion, Stockholm,» paket till handarbetstävlan adresseras till Hembiträdenas handarbetstävlan, Iduns redaktion, Stockholm. Resultatet kommer att prövas av medarbetarna på Iduns Handarbetsavdelning, fru Brita Lidbäck och fru Olga Nyblom, samt offentliggöres omedelbart efter tävlingarnas avgörande i ett senare nummer av Idun.

DET VACKRASTE SOMMARMINNET

SOM EN FÖRBEREDELSE TILL den oundvikliga höstinflyttningen var jag tvungen resa in till staden en ljuvlig augustidag för att långt borta i en av de ledsammaste utkanterna leta rätt på en hjälphustru för rengöringen av stadsvåningen. Jag fick vänta i ett kvavt, instängt rum, och med en rysning såg jag genom fönstret ut i den tröstlöst grå och trånga gränden.

Men alldeles nedanför fönstret lekte två små töser i 4- à 5-årsåldern, och som man alltid är särskilt intresserad av barn i samma ålder som ens egna småttingar, så kunde jag ej låta bli att följa deras lek och undra, vad de hade för sig. Grändens enda färgklickar voro grästorvorna, som frodiga växte mellan kullerstenarna och de små töserna grävde med en träpinne upp en hel del av dem och planterade dem åter mot husväggen i en halvcirkel med öppningen utåt rännstenen. Min undran över företaget var stor — och när jag åter kom ut i gränden efter utträtt ärende, förhörde jag mig hos de små trädgårdsmästarna. Den äldsta såg upp från bevättningen av anläggningen, som utfördes med tillhjälp av en ansjovisburk. »Ser inte tant, att vi planterat en berså,» förklarade hon med strålände ögon men med ett stänk av förakt i rösten. »Vi få rum i den, både Lillan och jag», fortsatte hon, »och när den vuxit upp blir det så vackert och grönt att sitta i den!» Rösterna voro ivriga, och de små händerna så flitiga.

En berså! Jag såg i tankarna mina egna knubbiga, brunbrända töser därute på ön, där frihet och sol, sandstrand och grönska sveper dem i en hel värld av sommarljuvlighet och hälsa. En tår skymde min blick,

Iduns tävlan om skildringar av det vackraste sommarminnet har givit en rik skörd. Åtskilliga av bidragen ge små livsbilder, som man inte lätt glömmes. Andra erinra på ett starkt sätt om att just i ett liv av umbärande och möda kunna stunderna, lysa så mycket klarare. Vi återge här att börja med ett par av bidragen.

när jag såg dessa små magra, bleka och smutsiga flickebarn, vilkas ögon lyste av lycka över en berså av dammiga grästorvor, som nästa dag skulle ligga grå och nedtrampade mot stenarna. Vilken rörande anspråkslöshet, vilken förunderlig barnatro och vilken lycklig förmåga, att se och ta tillvara det bästa i det lilla livet gett.

Tankfull gick jag mot båten, som går till sommarön, medan tusen orimliga planer välvdes i mitt huvud.

Aldrig hade jag kunnat tro, att jag, som hela sommaren legat på Paradisets ö, skulle finna mitt vackraste sommarminne i en av stadens allra smutsigaste och mest sollösa gränder.

MÅNS.

*

En liten historia om hur mycket vänlighet och välvilja även mot obekanta betyder här i världen berättar märket Gyrid. Hennes »sommarminne» bringar f. ö. i åtanke den domare på landsbygden, som aldrig kunde åka förbi ens den fattigaste gumma på landsvägen utan att erbjuda henne åka med — ett exempel på sann ridderlighet.

Jag hade varit i staden och gjort uppköp, berättar insändarinnan. När jag stigit ur vid vår station, hade jag 5 km. att gå och bära alla mina paket, och jag var uttröttad.

Då hör jag en skjuts nalkas. Den kommer min väg. Tänk, om jag skulle be — ånej, det gör jag inte. Man är väl stolt, fast man är en uttröttad vandrerska. Då hände undret. Den åkande, som var ensam men hade mycket grejor på sin vagn, stannade, makade ihop sina lådor så gott sig göra lät och bjöd mig sitta upp bredvid honom. Och — där var mig gott att vara — vi voro snart inne i ett djupsinnigt och givande samtal. Efter en stund sade min välvilliga körkarl: »Jag har körsbär i lådorna. Var så god och smaka på dem!» De smakade härligt och jag blev flera gånger bjuden att bara ta för mig. När jag var halvvägs hemma, skulle våra vägar skiljas. Då blev jag åter angenämt överraskad, ity den älskvärde mannen sade: »Kvällen är ju härlig, jag har inget särskilt att göra i kväll, jag kan gott skjutsa er hem.» Sade och gjorde. Och jag kom hem utvilad och glad och nöjd.

Vad var det där för vackert, undrar man. Jo, det var den stora hjälpsamheten, den okände mannens osjälviskhet och oegen nytta, som var lika ovanlig som vacker.

Händelsen inträffade i en landsända, som är känd för att ha ganska drygt och otillgängligt folk — men inget hindrar, att mannen var från det »mörka Småland», det folket kan ta sig för ett och annat egendomligt, som man ju vet. Ett är säkert: Det är mitt vackraste sommarminne.

GYRID.

CAP Nötter

ytterst delikat nougatchoklad
i kartonger à Kr. 1:25.

DAMERNAS DISKUSSIONSKLUBB

V E M G E R R Y N K O R N A ?

IDUNS PRISTÄVLINGSFRÅGA: »VEM ger rynkorna?» har gett våra läsarinnor anledning till flera små spirituella inlägg i levnadskonst, som i sitt här omdebatterade specialfall kallas konsten att hålla rynkorna borta. Vi återge här några av inläggen:

Redan år 1793, då en bok innehållande huskurer m. m. trycktes, hade man klart för sig, vad som vållade dessa linier och veck i ansiktet. Boken heter »Den Kloka och Husaktiga Gumman», och artikeln, jag här åsyftar, lyder: »Det rynkoga och fläckota Fruntimret til tjenst och behag, wil jag här anföra det bästa medel, hvarigenom de kunna til någon tid förborga ålderdomen och skröpligheten» etc. Alltså ålder och sjukdom. Jag vill tillägga: en ovana att rynka pannan, att »titta under lugg» som man säger, gör många onödiga och förtidiga linier i ansiktet. En fet person, som hastigt avmagrar, får ock många veck av att huden, förut utspänd, nu blivit vid och slapp.

Bekymmer få nog mest skulden för de rynkor som framträda. Men det är nog så individuellt, hur bekymmer bäras, mest synes dock detta i blicken, i denna själens spegel. Men den, som går och grämer sig, anser sig själv som martyr, och tycker sig ständigt lida oförrätt, den skaffar sig dessa hårda fula linjer kring mun och näsa, som sannerligen ej försköna eller förädla anletet.

Men vi ha nog alla i vår bekantskapskrets någon liten solig och förnöjsam gumma, vilkens hela ansikte strålar som en sol och visar tusen rynkor, de äro ej misspydande utan så förinnerligen rara. Hon har ej känt sig som offer, utan givit sol och kärlek i gengäld för vad livet bringat henne.

Rynkor få vi alla, tid och tankar rista denna skrift i vårt anlete, låt det blott bli goda tankar! De bära tydliga spår, dessa linjer!

UNA.

Denna svenska bondgumma kan bära sina många rynkor med heder. De äro de runor livet ristat om ett arbetsamt liv, fyllt av bekymmer, omtanke och mödor för kära närstående.

Iduns praktfulla julnummer

erhålla de som prenumerera på tidningens sista kvartal för året, det som börjar 1 oktober. — Som julnumret innehåller bidrag av våra förnämsta författare: *Prins Wilhelm, Selma Lagerlöf, Ellen Key, Elin Wägner, Albert Engström, Hasse Z.* och många fler är här ett utomordentligt tillfälle att erhålla

den bästa julklappen: Iduns julnummer.

Prenumerera genast!

Det är oftast kvinnan själv som ger sig sina rynkor, d. v. s. då det ej är tiden som givit henne dem. Men en kvinna under, låt oss säga 50 år, bör ej ha några rynkor. Har hon det, så bär hon själv skulden. Genom otålighet, misshumör, d. v. s. dåligt lynne! Hur rynkar ej kvinnan pannan och drar ihop ögonbrynen vid minsta sak som misshagar henne. Hon blir otålig, då komma genast rynkorna fram. Hon blir på misshumör, hon drar ned mungiporna och förvrider sitt kanske ofta vackra ansikte i de underligaste grimaser. Gör ej allt detta utan tänk på rynkorna som snart bita sig fast och sitta där även då kvinnan är belåten och allt går som hon önskar. Men då är det för sent. Man skall börja som ung att behärska sig att taga allt med lugn, och se rynkorna hålla sig borta. En kvinna med lugnt temperament har oftast ett slött och vackert ansikte utan rynkor och det är välgörande att se. Ty varför behöver kvinnan skriva i sitt ansikte allt det hon behövt gå igenom, varför skall hon visa alla människor det?

Fru K—r.

Att det är den obevekliga tiden, som sätter sina spår i våra ansikten, kan väl ej bortresoneras.

Men, lika väl som det tillkommer varje människa att göra det bästa av sin ålder, lika väl bör det vara en strävan att åldras vackert, som det kallas.

Rynkor kunna försköna eller förfula ett ansikte, och att det finns fula släta och vackra rynkiga ansikten är lätt att iakttaga.

Om rynkor uppstå av våra tankar, kunna vi sålunda genom dessa bestämma, huru vårt ansikte småningom skall ombildas från ett ungt, slätt, intetsägande till ett gammalt, rynkigt och intressant ansikte.

Varav våra rynkor uppstå, visa de själva. Om vårt ansikte lägger sig i prydliga, glada veck visar detta att våra tankar varit ljusa och glada, medan ett ansikte med nedåtgående misshumör rörer sin ägares själsvärl i motsatt riktning.

Det lönar sig alltid att se glad ut. Det ligger makt uppå att även i ensamheten ordna sina anletsdrag, så att ej rynkornas mångfald må röja, att vi gå med mörka tankar. Att åldras genom rynkor undgår ingen, förr eller senare infinna de sig, dessa våra tankars yttre dräkt, men det åligger oss mer att göra den behaglig för andra att se på än att genom konstlade medel fördröja deras ankomst.

De vackraste ansikten äro de, vars rynkor röja vackra, höga och ädla tankar. Ett slätt ansikte är ej det minsta eftersträfvansvärt, lika litet som allt, vilket bara är en tidsfråga.

Men giv akt på vad ni tänker, ni, som även i ålderns höst önska äga ett behagligt ansikte, ristat av tankar och erfarenheter.

Signel Bern.

P Ä L S V E R K O C H P R A K T K L Ä D E R

INTRYCK FRÅN TVÅ AV HÖSTENS STORA MODEUPPVISNINGAR.

MODETS KONTURER ÄRO I ÅR mer svävande än någonsin: man spårar flera mycket olikartade stilar, däribland den spanska silhuetten, som efter några års frånvaro åter dyker upp på modets scen, den egyptiska genren lever svagt kvar i diskreta hieroglyfbårder på mörka klänningar eller tvärbårder på en kjol, stilklänningen i pösande taft med höftkrinolin lanceras av flera modfirmor som aftontoalett, och slutligen ser man mycket de raka klänningarna i chemiseform, klippta så att kjolen får vidd framåt, medan ryggvåden är medeltidsaktigt rak och slät.

Vad färger angår, triumferar brunt i olika nyanser, från den färg, som kan döpas till kaffe med grädde ända till havanna. Man ser mycket ljusgrått, mycket lila, såsom alltid en mängd svarta toaletter, och för elegantare sällskapstoaletter metal'tyg, svept

stramt om figuren. På Paul U. Bergströms modeuppvisning, som hölls i Operakällarens matsal och kafe inför en fulltalig intresserad publik märktes sålunda en klänning i silvertyg, som kom åskådaren att tänka på månstrålar, en annan i guldbrokad, som smög sig som ett glänsande ormskinn kring den slanka mannekängen. På denna uppvisning funnos också många sammetstoalter, i svart, orange, gult, ja, i mandelgrönt, en färg vars roll är utspelad ute i Europa men ännu fortlever här hos oss. Mycket tilltalande var en modell i havannabrunt blankt siden med ett lågt sittande skärp av guldtyg. För övrigt praktiga sälkappor, lustiga korta pälsjackor med mouflon, korrekta promenaddräkter med pälsverk och en hel del smakfulla barnkläder.

Pälsverken komma för resten i år att spela en mer än vanligt stor roll. Modeskin-

nen äro utom all fråga de släta, korthåriga, såsom breitschwanz, mullvad, persian, lamm, färgat i olika kulörer, samt hermelin. N. K. höll nyligen en vacker uppvisning av pälsmodeller, då man särskilt lade märke till en hermelinkrage i gammaldags sjalettform med vita hermelinsvansar kring kanten. En halvlång vit lammskinnsjacka hade krage och ärmuppslag av vit luftig mouflon och dessutom såg man en mängd korta pälsjackor både i kaninskin, fölsskin, vattrat och glänsande som moaré, upp till dyrare material. Den billigaste i samlingen var en svart kaninskinnsjacka för 165, dess kontrast var en nertz kappa som var värd 10,000. På fodret nedlättes enormt arbete i form av broderier, applikationer, bärdbesättningar.

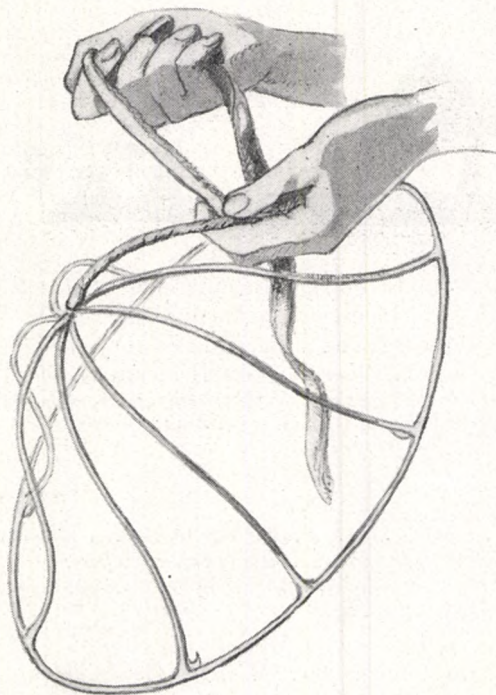
MIDINETTE.

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA TVÄTT & FÄRGERI AB GÖTEBORG

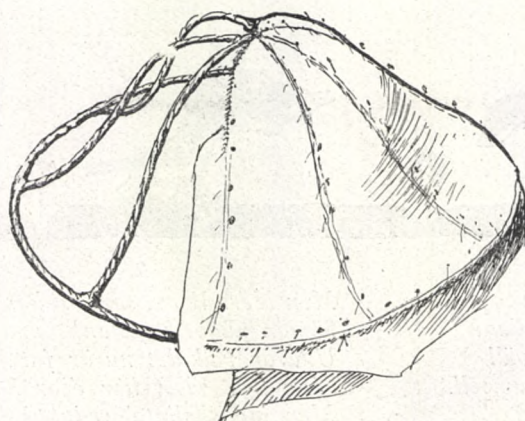

Pröva **Tuppens Zephyr**
och Ni köper ingen annan.

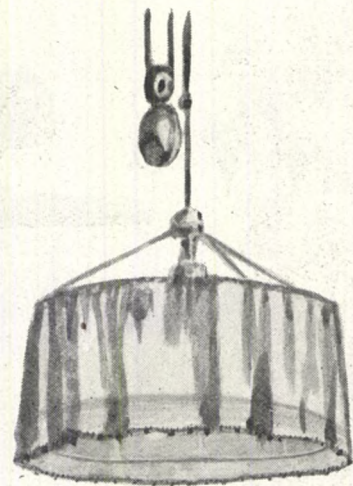
HUR MAN SYR SIN LAMPSKÄRM SJÄLV.

Första momentet i lampskärmsklädseln: Spröten viras.

Underklädseln spännes över den redan "virade" stålträdsställningen.

Enkel taklampskärm, användbar på hisslampa.

BLAND DET SOM KANSKE MEST faller i ögonen, när vi nu börjat leka vinter med tända lampor och ett och annat aftonsamkväm i hemmet, är våra lampskärmar. De äro kanske sorgligt nog långt ifrån så fraicha som vi kunde önska, och det kännes minst sagt dystert att nu behöva tänka på att låta kläda om dem eller rent av beställa nya, när höstens utgifter ändå äro tillräckligt talrika.

En tveksam fråga tränger sig ovillkorligen fram: skulle jag icke möjligen kunna reda mig ur denna svårighet genom att själv sy om den?

Jo säkerligen! Ett modigt beslut bara, saken är verkligen så enkel, att man kan vara tämligen säker på att lyckas, om man är i besittning av aldrig så litet händighet. Även om så skulle vara att formen på den gamla skärmen ej längre faller i smaken, eller att stället på något sätt ram-

ponerats, erbjuder det inga oöverträffliga svårigheter att förfärdiga en helt ny skärm alldeles från början. Väljer man att renovera sin gamla skärm, måste insidan i alla händelser noga synas. Den behöver kanske även ny underklädsel, ty en lampskärm skall kunna beskådas både utan och innan.

Vi börja här alldeles från början och antaga att vi skola kläda om vår lampskärm helt och hållet eller också köpa vi en ny stålträdsställning av passande form. Den behöver ej kosta många kronor och finnes att få i stort urval i flere affärer.

Därefter börjar den inre monteringen, vilken som sagt är minst lika viktig som den yttre. Av råsiden eller av något annat smidigt vitt tyg klippes smala remsor av 2 1/2 cm. bredd och med dessa omviras först alla spröten i ställningen. Remsan dubbelvikes och slås ett stadigt varv omkring där man vill börja, helst vid mötet mellan ett par spröt, och fästes med ett par stygn. Den viras därefter nedefter sprötet på så sätt att vid varje varv den dubbelvikna sidan av tyget kommer att täcka över den klippta sidan, som vill trasa sig, av föregående varv. Endast vid början och slutet av en remsa fästes med ett par stygn. Med materialet i handen kommer man snart under fund med knepet och efter en kort stund har man redan handlaget inne. Emel-

lertid gör det ofantligt mycket till skärmens slutliga utseende, om just detta stålträds hölje ligger riktigt jämt och utan framstickande trådar.

Är detta väl gjort, kommer turen till underklädseln, på vars spänning det beror om skärmen får en god form. Till material kan användas vilket vitt, smidigt bomullstyg som helst, men läckrast är dock ett stadigt vitt råsiden. Detta höjer väsentligt skärmens kvalitet men ifråga om val av material har ju också dess blivande plats och omgivning att bestämma. Väljer man siden, böra naturligtvis även spröten vara klädda med samma material.

Underklädseln tyg sträcket alltså ut över skärmen och spännes med tillhjälp av knappnålar över den ena sektionen efter den andra. Bäst är att spänna endast 2 à 3 i sänder. Utefter det första och sista sprötet och i nederkanten kastas tyget fast med täta stygn och knappnålarne plockas bort allteftersom sömmen framskrider. Det överskjutande tyget klippes bort alldeles intill den tätkastade sömmen.

Sedan nu skärmen presenterar sig fin och väl spänd, utan att några trasor tittar fram, om man råkar se den inifrån, sättes

(Forts. sid. 932.)

Kläder, som man gör själv.

En virkad sportmössa för unga damer.

Såsom material är använt kastorgarn i en eller två färger, antingen kullen i en och uppslagen i en annan med kant av kullens färg eller hela mössan enfärgad.

Ungefär 1 hg. garn åtgår. Ifall man väljer att virka i två färger, tar man ungefär hälften av varje.

Virknigen sker uteslutande med stolpar.

Upplägning: 4 luftmaskor i ring.

I varvet: 15 stolpar i ringen, 3 luftmaskor, som bilda övergången från detta varv till följande och

räknas såsom stolpe i nästa varv. Så förfäres vid varje varv.

2:a varvet: 2 st. (stolpar) i varje föregående m. (maska).

3:e varvet: 2 st. i varannan föregående m.

4:e varvet lika 3 varvet.

5:e varvet: 2 st. i var 5:te maska. Då har man 80 stolpar runt om. Öka påfölj. v. till 82 eller 85 och virka ytterligare 8 varv utan ökning så att det inalles blir 14 v. prova mössan nu på den, som skall ha den och se om den är för kort eller lagom i kullen. Öka ännu ett par varv ifall det behövs.

Därefter göres de 2 uppslagen. 5 varv virkas fram och tillbaka på halva sidan och sedan lika på den andra halvan.

Runt uppslagen virkas en stolprad både på kort- och långsidorna och ungef. 2 cm. från överkanten i 2 av hörnen göres en luftmaska-kedja på 20 maskor som skall bilda ögla att knäppa ena halvan fast vid den andra.

En virkad ros eller stor knapp sättes i varje hörn på uppslagen.

Såsom synes på bilden kan det bakre uppslaget fällas ner och bli ett skydd för nacken i händelse av storm eller regn.

B. L.

En cape för kr. 12: 50

Det modernaste ytterplagget i höst är capen med rynkad krage, och att få en dylik för kr. 12: 50 är ju inte illa i dessa bistra tider.

Den är sydd av en rutig resfilt med frans på 2 sidor och med tillhjälp av mönstret, som kan fås genom Iduns mönsteravdelning för 60 öre, kan vilken sykunnig dam som helst med lätthet förfärdiga capen.

Önskar Ni en på bägge sidor rutig resfilt (slät på en sida finnes ej till det priset och i den tunna kvalitet, som passar) så insänd kr. 12: 50 + postporto 1: 10, inalles kr. 13: 60 i postanvisning till Iduns mönsteravdelning, så expedieras den omgående. Filten skickas ej mot postförskott.

Ett värdefullt bruk

är att dagligen intaga en av Spieckers **Sanokapslar**. Återupp-rätta på kort tid nervsystemet, undanröja trötthet, missmod och sömnlöshet, alstra energi, levnadsmod och spänstighet! Finnes å alla apotek och i kemikalieaffärer i askar å kr. 2.25 och 4.25.

Herr Wov och Fröken Kissemissa. Sex små vers med bilder till, av Fabro Manuel.

1.
Det är inte lätt att gissa
vart som fröken Kissemissa
skulle gå, då hon en kväll
trippar ut, liksom en mamsell.
Om hon hade tal't ändå
annat språk än: Miaå.

2.
Men Herr Wov, som brukar spana,
börjar något misstänkt ana.
Undrar vad det nu är fatt.
"Jag tror visst här osar katt.
Men jag skall ta' reda på
vem som skriker: Miaå."

3.
Wov sig mitt i vägen ställer.
Morrar först, och sedan skäller.
Missan skjuter genast rygg.
Tycker nog att Wov är stygg.
Tänker — Wov vill nog mig slå.
Men hon säger: Miaå.

4.
Jag skall inte dig besvära,
tänker Missan, då helt nära
hon får se ett träd, och opp
flög hon i ett enda hopp.
Och Herr Wov han skäller så ...
Missan säger: Miaå.

5.
Han blott skäller, inget farligt
tänker Missan, då hon varligt
kryper ner, och med sin tass
ger Herr Wov en smekning vass.
Och Herr Wov han gnäller då.
Missan säger: Miaå.

6.
Tänk: Herr Wov han riktigt skämdes.
Då han för så lite' skrämdes,
så att han sprang hem och skrek.
Han kan inte Missans lek.
Nu i fred får Missan gå,
fast' hon säger: Miaå.

Huvudbry.

De ungdomliga läsare av Idun, som före 15 okt. insända de fem första riktiga lösningarna på alla uppgifter under rubrik Huvudbry (icke rebusen) erhålla i pris var sin rolig bok.

GÅTA.

Jag finns i morgonens lätta dimma
och uti solens första strimma.
Jag även uti aftonens skymning ses,
men uti nattens dunkel ingen aning av mig ges.

OMKASTNINGSGÅTA.

Vilka ord fattas i nedanstående fem meningar?
De felande orden i varje mening bestå av precis
samma bokstäver, men de stå i olika ordning.
Exempel: Jag låter gärna höra min röst, blott jag
ej stör.

1. Om inte gossen varit så —, hade vasen säkert gått i —.
2. Det finns — en gata i den lilla —.
3. En — — ynglingen tågade förbi.
4. Slottet — endast — timmar om dagen.
5. — är skadligt i högsta —.

DEM ÄR JAG?

Ibland du ser mig före,
ibland jag efter går,
men ock till höger eller vänster
ibland min plats jag får.
Mörk jag är, men ändock hatar mörkret så
att jag blott i ljuset kan bestå.

LITET ATT FUNDERA PÅ.

1. Jag vet någonting som är en fot brett och en fot långt, men ändå inte är någon kvadrat. Vad är det?
2. Ett halft får halft och ett fjärdedels får därifrån, hur mycket blir kvar?
3. Vem kommer om man går baklänges genom staden Nora?
4. Vad är det solen aldrig någonsin skiner på?
5. Bläst börjar med b och slutar med s, ofta med o, men aldrig med a. Hur förklaras detta?

PALINDROMER.

1. Skynda dig så att du hinner följa — —.
 2. Ge — ett — att binda med.
 3. Hela detta sista år har jag blott genom — fått betrakta vår härliga —.
 4. Doppa — honom i sjön så blir han —.
 5. — du min feta —?
- Strecken i varje mening för sig ersättas med lämpliga ord. Första gången skola dessa läsas rätt fram, andra gången omvänt. Exempel: Jag har gått en hel mil för att köpa lim.

Iduns pristävlan i n:r 39.

Denna gång en liten erinran till våra textilintresserade damer.

I varje brev med lösning, som skall vara insänd inom 14 dagar efter numrets datering, skall läggas ett 15-öres frimärke och summan av de insända märkena delas som extrapris mellan de bägge pristagarna förutom det vanliga priset på 5 kronor vardera. Kuvertet måste för att komma med i tävlingen vara märkt "Pristävlan n:r 39".

DOLDA GEOGRAFISKA NAMN.

Vi ha agenter över hela landet.
Det var endast ett infall av mig.
I denna stadsdel är det mycket smala gator.
Jag minnes otaliga historier om honom.
Louise vill arbeta i morgon, men ej i övermorgon.
I varje mening finns ett geografiskt namn in-
kaplat.

*

Lösningar.

Homonymer: Knut kan verkligen konsten att slå en knut. Kommer du ihåg, att tant kommer hit i eftermiddag? En sådan överdriven motion leder endast till att du i morgon är styv i alla leder. Axel har brutit sin axel ur led. Vår nya stuga blir färdig först nästa vår.

Anagramgäta: Vanka — vakna, vrok — korv, lip — pil, skrev — verks, korken — krokben.

Logograf. Citronen, varav fås: C, oren, inne, tenn, cent, tonen, Tore, Nore, Nino, en trio, tenor, noter, ren, nio (eller tio), en ort, i ro, nit, niter, ont, tron, tornen, ni, I, er, ert, roten, tronen.

Gäta: Hjälmruske, tuppkam, pianospelare, hästsko, kägelkungen, kyrktupp, kaffekvarn, stövelknekt, urnyckel, korthus.

Anagrammet: Näckros-snäckor.

Lösningen

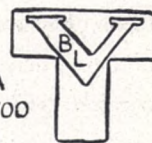
på rebusen i n:r 36 lyder: En dam (kvinna) väcker uppseende, om hon går klädd i andra färger än beige påstår en dam, som älskar bjärta färger. Prisen, 11 kronor vardera, tillföllö Märta Möller Odengatan 11, Stockholm, och fru Ewa Österlöf, Karlskrona.

T_n

SB R 1 ha

NARVA
den 20 nov. 1700

EN SVENSK
JAGARE RNA

Utomlands ha de eleganta hästekipagen
börjat komma på modet vid promenadåkning
samt åkning till bröllop, visiter, middagar m. m.
Obs! En landå ändras på en minut från öppen
till heltäckat efter önskan
Namnanrop: FREYS HYRVERK.

Kungl.
Hovlev.

5:—

Ett gediget och billigt praktverk
Carl Larssons: Svenska kvinnan genom seklen.
Rekv. direkt fr. Iduns Exp., Sthlm. Fraktfritt Kr.

5:—

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

SELMA BILLSTRÖM.
Änka efter stadsveterinär B.,
Stockholm.
80 år den 27 sept.

AMELIE CEDER-
SCHIÖLD.
F. Sterky, Stockholm. Änka
efter major Henric C.
70 år den 14 okt.

ELIN GRIPENBERG.
F. Enander, Kisa. Änka ef-
ter jägmästare G.
60 år den 15 okt.

ALFHILD RYSTEDT.
Fru. Örebro. Innehar den väl-
kända Örebro Husmoders-
skola.
60 år den 22 okt.

THERESINE CARLESON.
F. frih. Cederström. Maka
till f. kammarrättsrådet Con-
rad C., Stockholm.
55 år den 25 sept.

CLARA LEJMAN.
F. Dyberg. Jönköping. Maka
till hovrättsrådet Richard L.
50 år den 4 okt.

ANNA JÖRGENSEN.
Bostadsinspektris, Malmö.
45 år den 15 okt.

HELENE DANIELSEN.
Bostadsinspektris, Stockholm.
35 år den 19 okt.

FANNY PRIPP †.
Stockholm. Änka efter apo-
tekare J. W. P.
* 1843. † den 18 sept.

MALIN GEIJER †.
Fröken, Karlstad.
* 1844. † den 5 sept.

JULIA WINELL †.
F. Arell, Vimmerby. Änka
efter bankdir. W.
* 1845. † den 2 sept.

GUNILDA JÖNSON †.
Fröken, Göteborg.
* 1848. † den 1 sept.

AGNES MÖRNER †.
F. Dickson, Djursholm. Änka
efter ryttmästare Stellan M.
* 1860. † den 14 sept.

HULDA STIBERG †.
F. Hammarström. Maka till
dir. Robert S., Göteborg.
* 1863. † den 28 aug.

ELIN CEDERBLOM †.
Fil. Kand. Lärarinna vid
Ateneum för flickor, Sthlm.
* 1869. † den 16 sept.

NÄR NI FIRAR ER

tacksam över det goda, som livet trots allt svårt och mörkt i alla fall skänkt er, så tänk på de små, vilka borde ha lika mycken rätt — ja mer, eftersom de äro barn, — till ljus och sol som vi alla, men för vilka deras födelsedag sannerligen icke var någon lyckodag. Sänd in ett belopp till Iduns Redaktion, Stockholm, under beteckning "Födelsedagen", och vi skola låta det komma de fattiga och hungriga små till godo. Eller anmäl er som medlem av "Iduns förening Födelse-

JANE GERMANDT-
CLAINE.
Fru, författarinna. Paris.
60 år den 4 okt.

FÖDELSEDAG

dagen", och förbind er att på varje eder födelsedag anslå minst en krona till samma ändamål, och vi sända eder då varje år på er födelsedag en postanvisningsblankett ställd till insamlingen. Vi hoppas så, att insamlingen med tiden skall ge så mycket, att vi kunna upprätta något mer bestående, en barnkoloni eller ett barnhem — något i stil med den göteborgska "Födelsedagen".

IDUNS REDAKTION.

Det är fastslaget

att

BECKERS Linoleumfernissa
gör mattorna outslitliga. Säljes hos alla färghandlare.

NÄR TÄLTPINNARNAS FLYTTAS

GAMLA STOCKHOLMSHEM I NY OMGIVNING.

Excellensen och Fru Hederstierna ha från Överståthållarpalatset flyttat över till Utrikesministerhotellet, som ju onekligen erbjuder bättre utrymmen för representativa tillfällen. Statsrådinnan Hederstierna syns här i en av de vackra salongerna i det nya hemmet.

Fröken Ida von Plomgren har sitt nya hem vid den idylliska vrå på Östermalm, som heter Stureparken, närmare bestämt n:r 9. Om fröken von Plomgrens insats i det kvinnliga föreningslivet i Stockholm kan man med en skämtsam överdrift säga, att i de föreningar, där hon inte är ordförande, är hon sekreterare. Här ses hon emellertid i privatlivets fred, bland böcker, bonader och vackra gamla, med korsstygnssöm klädda möbler.

Direktör Gustaf Collijn och fru Anna Lenah Elgström-Collijn ha fått sitt nya hem i en gammal äkta Stockholmsmiljö, i "den sista malmgården", Karlavägen 59, som från Carl Grabows tid har så många minnen av glatt och gemytligt Stockholmsliv. Här ser man direktör Collijn i ett hörn av salongen, smyckat bl. a. med en präktfull Beauvais-gobelin och två vackra rokokostolar.

Hovsångaren John Forsell har flyttat från Engelbrektskatan på Östermalm till en större våning, Torsgatan 4, där han bl. a. har fördelen av en briljant vy över Stockholm, som i ett ståtligt panorama breder ut sig inför åskådaren. Man ser här Forsell dels vid sin flygel, dels med sin yngstfödda, fröken Marie Louise, på knä. Fru Gurli Forsell sitter bredvid och njuter av en kopp förmiddagskaffe, innan flyttningsbetyren, som ännu inte äro fullt avslutade, kalla henne ut.

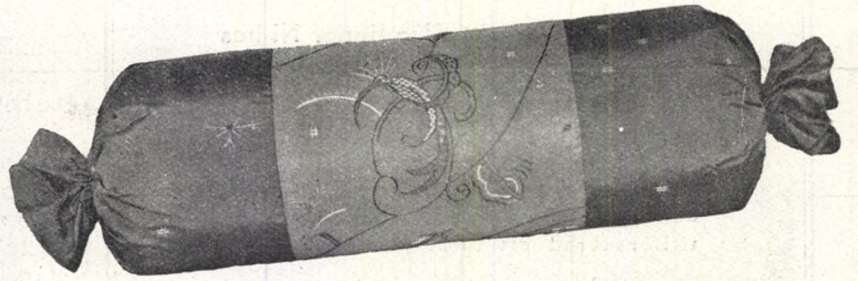
Fröken Eva Andén, som har ett känt namn som advokat, har från sin Östermalmsvåning flyttat till Lilla Vattugatan 14, där hon också har sin advokatbyrå. I det rymliga musikrummet syns hon, till omväxling med flyttnings- och advokatbestyr, läsa Bellman. I bakgrunden fröken Elisabeth Ekedahl, känd för våra läsare såsom föreståndarinna för Iduns förmedlingsbyrå. (Foto Holmén).

ROMANTIK OCH PERSONHISTORIA I KUDDFORM

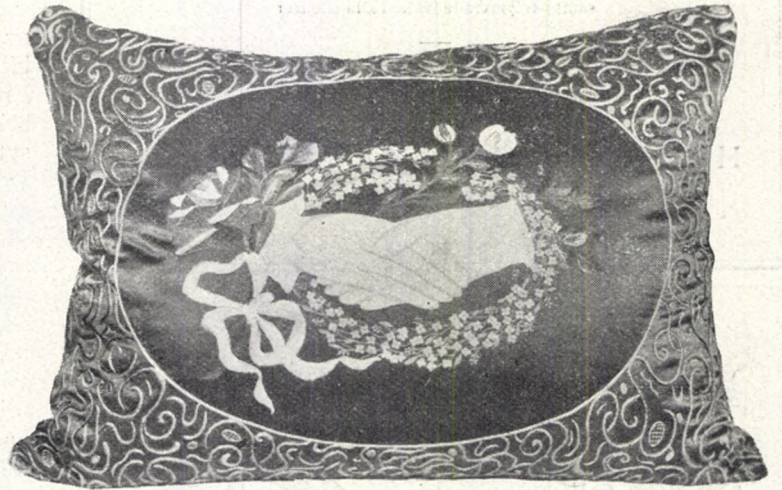
ETT INTRESSANT RESULTAT AV IDUNS KUDDTÄVLAN.

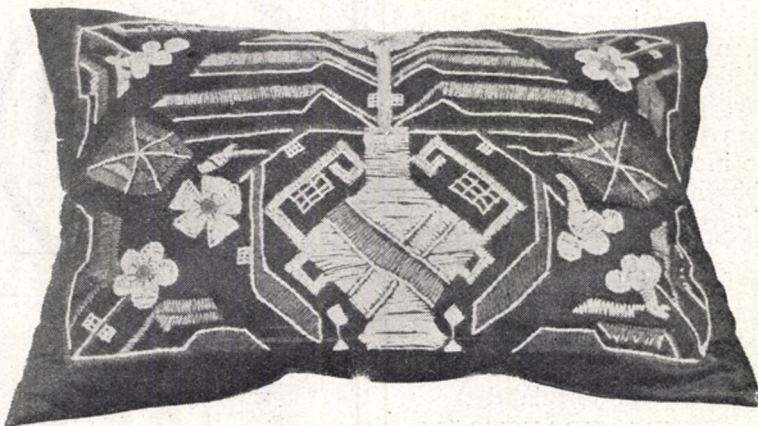
Den kudde, som den unga damen på bilden håller överst, och som är komponerad och sydd av fröken Ellen Stålbrand, Sthlm, erövrade första priset i Iduns tävlan. Den är av elfenbensfärgat siden med väl genomförd komposition och sydd i olika schatteringar av blått och med blå silkesfransar.

Denna "pöl" av svart, blankt siden med mittparti av mörkviolett siden, lätt broderade med ett sagofågelsmotiv i diskreta färger, har belönats med ett extra pris på tio kronor. Kudden har insänts av Mary Stein, Sthlm.

Här är en kudde med romantiskt motiv, som kommer ända från Boden: två händer i schattersöm, som trycka varandra inom en förgätmigej-krans på svart siden, med violetta slingor.

Den svarta klädeskudden här ovan, besydd med ullgarn i kulörta färger, är en av de bättre självständiga kompositionerna bland de icke prisbelönade föremålen. Även denna tävlingsdeltagare är stockholmska och heter Inga Dalquist.

En kuriositet i kuddtävlan. Femåriga Kerstins starkaste intryck under det gångna året ha här förevigats i stjälkstygn på linne och blivit en originell barnteckningskudde, som bör bli ett roligt minne för den lilla artistens närmaste.

IDUNS KUDDTÄVLAN, SOM VÄCKT livligt intresse har nu avgjorts av prisjuryn, vilken bestod av textilerperterna fruarna Thyra Grafström och Olga Nyblom. Här nedan har Idun det stora nöjet att återge en redogörelse för tävlingen och dess resultat, skriven av fru Grafström, som i detta samband ger åtskilliga goda och sakkunniga råd. Fru Grafström, som haft de bästa kuddarna utställda på sin ateljé, där de alltjämt några dagar kunna beses av intresserade, skriver:

Ett femtiotal läsarinor allt ifrån Skå-

ne till Boden hade insänt kuddar till Iduns i somras utlysta tävlan om den vackraste kudden, som enligt reglerna skulle vara utförd efter egen komposition. Om kvantiteten alltså var ganska försvarlig, så var kvaliteten på sina håll något klen. Flera tävlingsdeltagare hade insänt vävda kuddar i krabbasår och andra gamla tekniker, och dessa ha ju alltid sitt värde och sprida trevnad, men falla utanför ramen för denna tävlan då mönstren äro kopior. Däremot är det rent förkastligt att, som några deltagare gjort, kopiera dåliga

mönster ur utländska, mestadels tyska mönsterböcker och sedan sy kuddarna på mericererat bomullstygn med utländska mericerade garner och konstsilke. Inte heller bör man uppmuntra den nya, från Amerika komna seden att »pryda sitt hem» med brokiga kretongkuddar, vars orolighet gjorts ännu större genom att man besytt kretongen med rosor och blader i grella silkesfärger. Detta mod borde få stanna kvar på andra sidan Atlanten.

En kudde bör vara mer än blott och bart en tillfällig prydnad i hemmet, den är

Gahns Tvålar!

Det största urval tvålar finner Ni hos

GAHNS

Begär alltid en GAHNS TVÅL och välj sedan den sort som behagar Eder. Ni är då tillförsäkrad ett förstklassigt fabrikat

Vi nämna några sorter:

**Boroglycerintvål, Perubalsamtvål
Lanoiatvål, Borax Benzoëtvål
Lavendeltvål, Äkta Aseptintvål
och Borlanolintvål**

samt parfymerade tvålar i alla odeurer

Guldmedalj vid Industriutställningen i Stockholm 1897

HENRIK GAHNS AKTIEBOLAG
KUNGL. HOVLEVERANTÖR
UPSALA

Han talar om människans svaga fysik, som doktor han äger en smula praktik, när halsens små krämpor till ämne han tar, han råder envar:
Lägg gärna kring halsen en duk, om Ni vill, men först utav allt — tag en Tulopastill.

Tulo
DEN LILLE
HALSLÄKAREN

Äkta endast i originalförpackn. à **25**
A.-B. Förenade Chokladfabr., Sthlm ÖRE

en viktig del av interiören, där ni framlever ert liv, den är inte bara en vacker färgklick, den är en god vän, som gläder ert öga varje dag och gör er soffa trivsamt. Därför bör den inte göras alltför billig, varken i fråga om pris eller smak. Man har i längden nytta av att kosta på den ett gott material och ett gott arbete utan att man därför behöver nedlägga klosterarbete på den. Nu råder nog på många håll i landet den stora missuppfattningen, att de ansedda textilteljeerna äro dyra, varför den, som vill ha ett handarbete uppritat, ofta vänder sig till vissa små täpissribodar, som föra schablonmässiga broderier utan några konstnärliga anspråk. Och följden blir att det ute i bygderna i vårt land, med dess rika hemslöjd och utomordentligt vackra textilkonst, ännu år 1923 kan utföras handarbeten, som estetiskt sett äro förkastliga.

Lyckligtvis fanns det bland Idunkuddarna en hel del, som visade prov på både känsla för komposition och färgsinne. Främst då den utsökta sidenkudde, som erövrade första priset och komponerats och sytts av fröken Ellen Stålbrand, Stockholm. Den »pöl» som fick extrapris, och insänts av fröken Mary Stein, Stockholm, var också ett gott arbete. Fru Frida Högman, Stockholm, hade insänt tre kuddar, sydda med stopp-platt- och stjälsöm i orientaliska motiv och dito färger och det oerhörda tålmod och den flit, som nedlagts på dem, äro värda ett hedersnämmande. Bland de originellare sakerna var en liten tegelfärgad kudde i ripssiden, insänd av signaturen Bå, med ett tryckt och broderat kineseri, vackert i färg och komposition. En lustig kuriositet hade insänts av fru Greta Sandberg, Fagersanna, nämligen en kudde i brokig stjälsöm på ljust linne, sydd av deltagarinnan efter den femåriga dottern Kerstins teckningar. Bland dessa barnsliga runor om märkliga händelser under femte levnadsåret fanns så skiftande ting som lindebarn, plättpanna, stadshuset o. s. v. En lustig idé och ett roligt minne! Slutligen förtjänar nämnas en linnekudde med invävt mönster, en rosenkorg i rosa och mattblått, insänd av fröken A. Andersson, Flen, och en präktig kudde från fru Gerda Andersson, Refvingsby, Skåne. Som den sistnämnda deltagarinnan själv ärligt uppger, är den ej egen komposition utan vävd efter gamla mönster i krabbasnår, med en präktig baksida av randigt tyg, allt efter hemfärgat garn.

Nu får jag å Iduns vägnar tacka deltagarna i denna tävlan, som vi hoppas skall bidra att höja kraven på de ting, vars ändamål egentligen är att försköna hemmet men som tyvärr så ofta förfula det.

THYRA GRAFSTRÖM.

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: ... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Riks 1646 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Utländska annonser:
å textside. Bestämd plats 45 öre efter texten, 50 öre
20 % förhöjning. Led. pl. å textside, 20 % förhöjn.
och Plattsökande 25 öre. | för särskilt begärd plats.

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år 15:— | Helt år 17: 50
Halvt år 8:— | Halvt år 9:—
Kvartal 4: 25 | Kvartal 4: 75

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

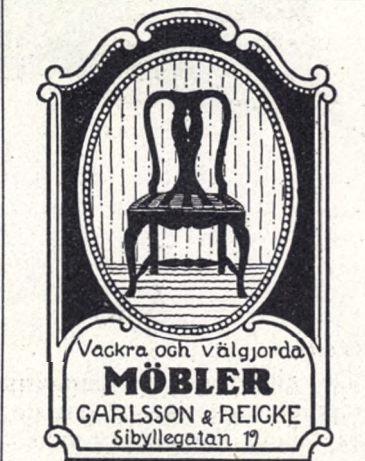
Göteborg | Malmö

SALTSJÖQVARN

KEJSARKRONAN

Det bästa vetemjålet!

Kvinnornas hus.

(Forts. fr. sid. 921.)

av en eller annan anledning besöka Stockholm — eller skulle göra det om de hade ett Kvinnornas hus.

Fru Elisabeth Quenseli i Malmö var den som på sin tid, efter framgången med Årsta, inom Fredrika Bremerförbundet väckte förslaget om detta nya företag. — Visst är det ett intresse för hela Sverige att få ett sådant hus till stånd, säger hon nu på Iduns fråga. Men jag tror att det skulle bli svårare nu än för några år sedan att få även utanför Stockholm boende att teckna andelar. Förr reste man ju billigare och följaktligen mycket oftare till Stockholm än nu, och då hade man gärna tagit andelar, men nu —. Också i Malmö ha vi haft planer på ett Kvinnornas hus. Vi hade kommit så långt, att vi fått alla lägenheter fulltecknade och fått tomt av staden på billiga villkor, men så strandade allt på svårigheten att få lån. Men vi ha därför ej släppt tanken, bara uppskjutit den.

Och så en verkligt hänförd röst från landsorten. Det är gymnastikdirektören fru Greta Adrian i Örebro. Hon representerar de kvinnor, som icke så sällan måste fara till Stockholm i föreningsärenden.

»Ett kvinnornas hus» i Stockholm! skriver hon. Idén är tilltalande och kunde den inom en ej alltför avlägsen framtid realiserats skulle ej minst landsortens kvinnor hälsa dess tillkomst med förtjusning. »Ett kvinnornas hus» med klubb-, föreningsföreläsningsslokaler och resanderum! Det skulle fylla ett verkligt behov ej minst för den Stockholm gästade landsortskvinnan. Hur många är det ej just av dessa som ofta måste besöka huvudstaden med anledning av sammanträden, kongresser etc. Alla ha ej bekanta att kinesa hos och många dra sig för att taga in på ett dyrt hotell. Pensionat ha ofta en fläkt av »inackorderingsställe» och äro merendels lika dyra som hotellerna om de skola vara förstklassiga. Men i ett »Kvinnornas hus» kunde resanderummen givetvis ordnas enkla, hemtrevliga, propra och relativt billiga. Hur svårt är det ej även ofta att finna lämpliga lokaler för sammanträden, kongresser, föreläsningar etc. I ett »Kvinnornas hus» skulle — det angiver ju namnet — våra socialt och politiskt intresserade kvinnor få en fristad där de i fredlig kamp kunde samlas för sina idéers vidare utveckling.

I samma riktning uttalar sig fröken Anna Schenström, föreståndarinna för Gunillaskolan i Uppsala:

Utsikterna att vid Stockholmsbesök ha ett för oss »resande damer» speciellt inrättat tillhåll, där vi skulle kunna känna oss som hemma, i stället för att med mer och mindre vana söka rum på något av huvudstadens många hotell, gör, att vi med glädje och tacksamhet skulle se kvinnornas hus förverkligat.

Katja.

(Forts. fr. sid. 922.)

De gingo genom gångarna med vördnadsfulla steg liksom om de sökte någon och talade lågmält sinsemellan.

— Och hur heter du? — frågade Katja herden, helt rodnande av den ljuva kyssten. — Grisja.

— Ack, Grisja! — utbrast rymmerskan.

Bland svitens lysande skara kände den yngste och mest högväxte hovmannen igen den välbekanta, kära rösten, som så ofta vänt sig till honom i ögonblick av djärva förklaringar och i ljuva kärleksstunder.

Han skyndade dit.

Men herrarna i guldstickade rockar och

Renare, sötare och rikare på fruktkött än alla andra russin

Varje erfaren svensk husmor använder de kaliforniska Sun-Maidrussinerna. Hon har märkt att de äro sötare, rikare på fruktkött och mera välsmakande än alla andra. Och hon förstår, att det är den omsorg, med vilken de behandlas, som gör dem till marknadens bästa russin.

Endast de finaste dessertdruvor användas för framställningen av Sun-Maidrussin, och de bringas till rikare mognad i San Joaquindalen i Kalifornien än någon annanstädes på jorden.

Druvorna i San Joaquindalen lämnas kvar på vinstocken, ända tills ett omsorgsfullt prov visar, att saften innehåller en viss hög procentsats av socker. Det är dessa extra växt dagar efter den egentliga mognaden, som ge Sun-Maidrussinerna deras fina sötma och starka arom.

Det är solen enbart, som förvandlar de söta, doftande San Joaquindruvorna till russin. Dag efter dag ligga de utbredda på rena träbrickor i den dammfria, solvarma luften. Det är denna naturliga, långsamma soltorkning, som ger dem deras egendomliga fina smak och starka färg.

Sun-Maidrussinerna komma aldrig i beröring med damm eller smuts, och de färdiga russinerna skyddas av de prydliga paket, vari de ligga förpackade.

Det finns Sun-Maidrussin av två slag—Sun-Maid kärnfria och Sun-Maid urkärnade. Börja med att använda Sun-Maidrussin i dag! Varje speci—och frukthandlare för dem.

SUN-MAID RAISIN GROWERS,
FRESNO, CALIFORNIA.

Sun-Maidrussinerna behandlas så enkelt och naturligt, att skalens fina, blåvita stoft aldrig gnides av, utan ännu finns kvar, när ni öppnar paketet.

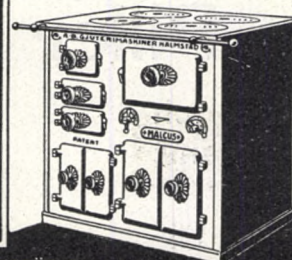
SUN-MAIDRUSSIN

I de röda pake en finner ni de små kärnfria russinerna, i de blå paketen de stora, urkärnade.
S 19

UPPVÄRM
EDERVILLA
ELLER
VÄNING
GRATIS
MED
ÖVERLOPPSVÄRMEN
FRÅN
KOKSPISEN

Enda värmeledningspis
som erhållit
högsta utmärkelse!

MODERN PATENTERAD
KONSTRUKTION ÖVER-
LÄGSEN I EFFEKTIVITET

VÄRMELEDNINGS-
SPISEN
MALCUS

ÄR UTMÄRKT FÖR
KOKNING OCH BAKNING
SAMT LÄMNAR DESSUTOM
VÄRME FÖR
3-18 RUM
ÄVEN SOM VARMVATTEN TILL
BAD OCH DISK
REKOMENDATIONER FRÅN
HUNDRATALS ANLÄGGNINGAR
ÖVER HELA SVERIGE

MALCUS-VÄRMELEDNING IDEALISK FÖR EGNA HEM

BEGÄR KATALOG

AKTIEBOLAGET MALCUS HOLMQUIST — HALMSTAD 1.

Oatine

ÄR DRYG OCH KOSTAR DÄRFÖR RINGA.

Ansiktet fordrar omsorgsfull, daglig vård, om Ni vill bevara ett friskt och sunt utseende. Använd OATINE-ingnidning och avtorkning — och smutsen, som täpper porerna, avlägsnas, varjämte huden skyddas samt håller sig sammetslen och vacker.

OATINE fås överallt i tub eller burk å Kr. 3:— och i stor burk med tredubbelt innehåll å Kr. 6:—, Håll endast tillgodo med OATINE "Vit creme — grönt lock" och tillbakavisa alla efterrapningar.

Oatine
SNOW

uppsuges ögonblickligen av huden vid lätt ingnidning; den är mycket dryg och väluktande samt bevarar huden mjuk, klar och vacker. — Fås i burkar av samma storlekar å Kr. 3:— och Kr. 6:—.

Tillerkänd 10 Grand Prix & Guldmedaljer.

THE OATINE COMPANY - Malmö, Paris & London

OATINE En gros: Madsen & Wivel, Köpenhamn.

Vilken hand väljer Ni?

Varje husmoder vet att tvätt är det i ett hem förekommande arbete, som mest fördärvar händerna. Detta beror dels på det hårda arbetet vid de gamla tvättmetoderna samt användandet av skarpt frätande tvättmedel.

Det finnes emellertid ett preparat varigenom Ni kan spara arbete och ej utsätter Edra händer för skada genom frätande kemikalier. Det är

UNIONS KRISTALLIN

Samtidigt som det renar tvätten fullständigt bevarar det huden mjuk och frisk.

OLJEFABRIKS A.-B. UNION

Tel. 4385 MALMÖ Tel. 4385

UNDER SOMMARMÄNADERNÄ ÄR

Pellerin's
NYA
Margarin

GRÄDDMARGARIN: HÖGSTA MÄRKET VÄXTMARGARIN: EXTRA VÄXT

ombärligt i varje hushåll tack vare sin fasta konsistens.

Vetenskapliga avhandlingar

ha bevisat: att

Comalonga Piller

föröka hårväxten och
giva håret liv och glans.

Enda vetenskapligt erkända **medel mot håravfall**, använt bl. a. på **Finsens-Ljus-Institut**.

Comalonga Piller
erhållas på alla apotek.

4 kr. pr originalglas.

Innehåller 50 piller med
chokoladöverdrag.

det unga lejonet i gardesuniform stannade förlägna vid diket, där herden och Katja kysstes under rönnen, omgivna av flickornas sånger.

Den älste i sviten hostade försiktigt. Alla sågo på varandra.

På ängen hördes fortfarande skratt och skrik. Någon i sviten log, men när den unge sprätten såg den lantliga leken, blev han purpurrod och utan att höra på de övriga hoppade han med ett djärvt hopp över diket och störtade in i flickornas skara. De skreko till och rusade åt alla håll, endast herden stod kvar med händerna i sidorna. Han vädrade en rival.

Den ståtliga gardesofficeren bugade sig djupt för den förlägna kvinnan, som log med skyldigt utseende, och sade, i det han sökte kväva en svartsjuk darrning på rösten:

— Ers majestät, det franska sändebudet har väntat på ers majestät en halv timme, och i slottet är man orolig över kejsarinnans frånvaro.

Men när hon hörde förebråelsen, vek den ögonblickliga förlägenheten, hon lyfte huvudet högt, hållningen förändrades och med lugn men klingande och myndig stämma yttrade hon:

— När upphörde kejsarinnan att vara fri i sina handlingar? Och vad betyder franska sändebudet, om vi tillbragt tiden med ett sändebud från vårt folk?

Sedan nickade hon åt den förkrossade herden, som fallit på knä och sade vänligt i sjungande tonfall: — Farväl, Grisja, den östörda lyckans ögonblick komma icke åter.

Så tog kejsarinnan den upprörde Orlovs hand och med utslaget hår, uppfriskad av morgonen, och styrkt i sina tankar av denna timmes konstlade samspråk hoppade hon över diket med den lätthet och smidighet, varmed hon brukade glida över salarnas parkettgolv, och hon besvarade svitens bugningar med ett djupt medvetande om sin egen förträfflighet och sin av Gud förlånade storhet. Sviten följde tigande efter henne.

Rosorna fördunklades av hennes fullkomlighets glans.

Statyerna darrade av hänförelse.

Gångstigarna bredde villigt ut sig under hennes fötter, det nordliga havets vågor tystnade, de vita nordliga violerna spridde sin ljuvaste doft och solen som icke uthärdade tävlan med henne, dolde sig bakom ett moln.

Men det franska sändebudet bävade för audiensen, ty av kejsarinnans ord berodde mycket i världens jämvikt.

Ängen, där rönnen växte och där bären lyste med tunga, blodröda klasar, låg i tyst förundran.

Herden slog pannan mot marken och snyftade:

— Jag vill inte veta av mitt huvud mera...

I buskarna viskade flickorna, de undrade om de skulle plocka upp lingonen, som i hastigheten fallit ur näverkorgen, eller om det var farligt...

En dag, när kejsarinnan avslutat sitt arbete tillsammans med den kejsarliga sekreteraren, skaffade hon sig upplysningar om vad den närbelägna byn hette som låg bakom skogsdungen och befallde att varje invånare skulle få adelsvärdighet och att varje giftasvuxen flicka skulle erhålla hundra rubel i hemgift.

— Men herden Grisja skall inte bli adlad — sade hon tankfullt! — Honom skall jag icke belöna, må han för ett enda ögonblick bli omutad...

Vad skall 'Rådvill' göra?

Ofta läser Ni i tidningarnas frågoavdelningar om rådvilla damer, som ej veta huru de skola bära sig åt för att på ett verkligt rationellt sätt sköta sin hy. Svaret är mycket enkelt: Använd alltid och uteslutande Yema. Yema är hudcreme och tvål på en gång och sedan Ni några gånger använt Yema är Ni aldrig mera rådvill i fråga om den rätta skötseln av Er ömtåliga ansiktshy. Yema-hudcremetvålen säljes överallt å 1 krona pr st. i originalask. I parti från

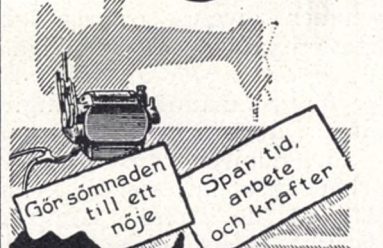
A.-B. A. P. Sjöbergs Fabriker
Malmö
Nederlag i Stockholm och Hålsingborg.

Yema
Varje ask innehåller skönhet.

AUG. FÖRSTERS
Flyglar och Pianon
Hirschs Pianomagasin
(CEDERGREN & C:o)
Regeringsgatan 26, Stockholm.

Singer

Motorn

Den tvätterska,
som använder

**KALMAR
RISSTÄRKELSE**

har alltid nöjda kunder.

Regipan
Tabletter à 1/3 gr.

verkar snabbt

Nervstärkande, Blodbildande, Kraftgivande
Det är **Regipan** utomordentligt gynnsamma verkningar, som på kort tid gjort detta preparat så populärt. Det är ej minst dess rika halt av **Vitaminer**, som så effektivt befordrar **stärkandet av nerverna, bildandet av nytt blod samt höjandet av kroppens krafter** i allmänhet. Ett generellt välbefinnande ger sig snabbt tillkänna vid användningen av **Regipan**. Det rekommenderas av åtskilliga läkare. Finnes å alla Apotek till kr 3.—.

Vi föra i det allra största urval välgjorda och slitstarka

BARN-KLÄDER

För GOSSAR och FLICKOR i ALLA ÅLDRAR.

Våra barnkläder kännetecknas av en säker stil och en perfekt passform. Material och tillbehör äro de allra bästa. Varje plagg representerar ett synnerligen omsorgsfullt arbete.

PRISERNA äro de LÄGSTA som kunna åstadkommas.

Paul U. Bergströms A/B
74 Drottninggatan, Stockholm.

Barnens förtjusning är

JAMAICA
BANANER
GODA
Ytterst lättsmälta
Närande.

Hur man syr en lampskärm.

(Forts. fr. sid. 925.)

överklädseln, den som skall »göra» skärmen, slutligen på.

Materialiet kan nu bestå antingen av vanligt flerfärgat lampsidan i något trevligt mönster, eller det kan vara enfärgat och effekten noteras endast genom några svarta snodder, några pärlor eller fransar. Har man gott om tid och vill lägga ned arbete därpå, kan man brodera överklädseln i t. ex. richelieu-söm- eller tyllträdning, vilka både ta sig förtjusande ut över en färgad underklädsel. Fodret på innersidan måste dock alltid vara vitt för att reflektera ljuset.

Har man mindre tid till sin disposition kan man med tillhjälp av batik eller handtryck få en skärm av mycket förnäm verkan. De handmålade skärmarne äro för dem, som så hava kan.

Såsom klädsel på den omsorgsfullt klädda lampskärmstommen, kan man även använda sig av en s. k. lampslöja. I detta fall måste man dock först nätt sy över skarvarne med en smal vit silkesnodd, så att skärmen ser snygg ut, även om lampslöjan lyftes undan. Denna, som kan vara antingen rund eller fyrkantig, göres av chiffon, crêpe de chine, tyll, voile, richelieu-broderi, ja snart sagt allt, som passar till omgivningen. Fördelaktigt är att för tyngdens skull placera några pärlor här och var i ytterkanten, vilken kan vara antingen fällad med en bred fäll eller med en nästan osynlig rullfäll, eller kan vara kringvirkad med picoter, vilket särskilt på sista tiden blivit mycket omtyckt.

En lätt gjord taklampskärm visar bilden sid. 925. Ställningen består av två ringar av ståltråd fästade över varandra medelst 5—6 lodräta ståndare. Det är den enklast möjliga formen och lämplig såsom första lärospån. Skärmen klädes underifrån såsom föregående, och överklädseln består endast av en rynkad kappa fäst i överkanten. Den förses med fyra silkesnören, som kunna vara svarta eller i färg med klädseln och dessa fästas på vanligt sätt i taket eller, då denna skärm har den fördelen att väga ytterst litet, direkt på den elektriska ledningstråden. Som bilden utvisar kan den alltså användas på de i våra barnkamrar och över barnens läsbord så omtyckta hisslamporna, vilkas utstyrel ofta gjort oss huvudbry.

OLGA NYBLOM.

En vacker hemutställning i Kalmar.

(Se foto sid. 921.)

Kalmar teatersalong har under veckan 15—23 september inrymt en intressant och lärorik hemutställning. Under mera än 20 år har fru Oda Bergs arbete varit ägnat hemmen ur hemslöjdssynpunkt, och då hon nu önskat avsluta detta arbete genom att tillsammans med fru Almida Pettersson som representant för industrien göra en hemutställning i Kalmar, hava de förstått att göra den så att icke blott de praktiska delarna vid ett hemsinredning och underhåll kommit till sin rätt, utan konst, konsthantverk, hemslöjd, litteratur och allt vad hemmens trevnad fordrar på kulturområden få intimt samverka med vad som underlättar arbetet för deras dagliga underhåll och ekonomi. Jämte de arbetsbesparande apparater och nya näringspreparat, som under de senaste åren förts i marknaden, visades interiörer av matsalar, barnkammare med mors arbets- och vilohörn, slöjdekammare och ett inbjudande läsrum, där flera bokförlag utställde god litteratur för hemmen. Utställningen har varit Kalmarborna och husmödrarna i stadens omnejd till stort gagn och givit en hel del goda uppslag och lärdomar. En vacker interiör från utställningen återges sid. 921.

Kvinnan och mannen

ha båda lika stor användning för Azymol-Stimulus. Det förhindrar och botar håravfall, det borttager mjäll och renar hårfolliklarna samt stärker hårväxten och framkallar nytt hår. Rekommenderas av svensk läkare.

F. Pauli's

Azymol-Stimulus

Feniths namn borgar för en förstklassig produkt!

Gräddmargarin: "Extramärket Fenith"
Växtmargarin: "Feniths Extra Växt"

äro marknadens förnämsta kvaliteter.

Garantimärket på yppersta Fickur
Bese prov hos Urmakaren!

PERSSENS STICKMASKINER
Svensk tillverkning.
Guldmedalj å alla utställningar. Erkänt bästa maskin för tillverkning av alla sorters stickade artiklar, såsom strandkofter, jumpers, sweaters, underkläder, strumpor m. m.
A.-B. Per Perssens Väv- & Stickmaskin.
Fabrik: Kontor & Utställning:
Fabriksgård 3. Drottninggatan 21 B.
STOCKHOLM.

Hoffmann's Pianino

Kungl. Hovlev.

Malmkillnadsgatan 25 B, Stockholm.

CARL MÖLLER
Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

Enda verkliga Kvalitets-Hemfärg.
A.B. NADCO, öbg.

Korpulens, fetma

borttages genom
Dr: Hoffbauer's lagligt skyddade
Avmagrings-tabletter

Oskadligt och effektivt medel utan iakttagande av diet. Intet Thyroidin! Intet avföringsmedel. Kompletterat kur Kr. 23:—.

Utförlig broschyr gratis.
Tillhandahålles av apoteken.
Huvudpöt: Elefantens Droghandel, Stockholm.

Solidar Tvätt-Extrakt

Fördelaktigaste hjälpmedel vid såväl tvätt som rengöring. Sakkunnigt avprovade användningsmetoder enligt bruksanvisningarna i paketen. Högsta fetthalt och i förhållande därtill lägsta priser i marknaden.

1/1 paket 52 öre.
1/2 paket 27 öre.

De ha inte märkt det

Under Agras nyligen hållna instruktionskurser hände ofta att bland deltagarna funnos de, som bestämt påstodo sig med största lätthet kunna på smaken skilja margarin från smör.

Genom verkställda prov tagna ur denna villfarelse låto dessa husmödrar senare i sitt hem utbyta smöret mot Agra utan att därom underrätta familjens övriga medlemmar. Resultatet blev i alla fallen, att familjens samtliga medlemmar åto Agra i den tron att det var smör som serverades. Så förvillande lika är smaken.

Börja i dag med att sätta Eder familj på samma prov. Köp ett paket Agra smörblandat MELANGE och servera det omväxlande med smör en vecka framåt. Efter denna tid skola Ni och Eder familj vara ense om att för framtiden utbyta det dyra smöret mot Agra — till ovärderlig nytta för hemmets debet och kredit.

Margarinet utan Margarinsmak.

Melange

Len

Apotekare John Lindgrens Kinavin

med eller utan järn, berett av äkta druvvin. Sedan flera årtionden välkänt såsom ett stärkande och stimulerande medel vid svaghetsstillstånd, särskilt blodbrist.

Till salu å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Från första stund

kräver spädbarnets hud en fullt tillförlitlig salva

MILLIDIN-SALVA

A Barnbördshuset Pro Patria, Sthlm, har sedan mer än 10 år tillbaka använt den numera av Millidin-fabr. i Hälsingborg tillverkade Millidin-Salvan mot de hos spädbarn vanligt förekommande hudlösheterna och rodnaderna, liksom också mot sårnader å mödrarnas bröstvärtor, uppkomna genom digivning, och ha alla dessa åkommor påfallande hastigt gått till förbättring eller fullständig läkning under behandling med denna salva. Intygats sanningsenligt. Ellen Westerberg 1:sta barnmorska och föreståndarinna vid Barnbördshuset Pro Patria, Stockholm.

MILLIDIN är dryg, obegränsat hållbar, härsknar aldrig, därför billig i användning. Fås å apotek, kemikalie- och övriga affärer. Tillverkare: Millidin-fabriken, Hälsingborg. Nederlag i Stockholm.

Firma A.-B. GULLBERG & PETRÉ, Luntmakargatan 79.

Tel. Riks 813 44.
Allm. Vasa 25 31.

Iduns korrespondensklubb

Personer som önska inleda korrespondens med här nedan angivna märken bland våra läsare, torde adressera sina brev till vederbörande märke, Iduns korrespondensklubb, Iduns Redaktion, Stockholm. Inuti kuvertet bör ligga ett nytt kuvert, frankerat men utan adress och innehållande det egentliga brevet. Detta tillställs adressaten genom Iduns försorg.

Den som önskar inträda i Iduns korrespondensklubb, torde anmäla sig under ovannämnda adress och uppge sitt märke m. m. Anmälningen skall vara åtföljd av 60 öre i frimärken.

Beder härmed få anmäla mig till Eder korrespondensklubb. Är 19 år, min anställning vid telefonväxel på kontor. Som jag är av glad natur intresserar mig mycket, däribland sport. Min önskan vore om någon likasinnad ville korrespondera med mig. *Viran.*

Anmäler mig härmed som medlem i Eder Korrespondensklubb. Jag är 21 år, men trots min ungdom en grubblare och enstöring. Är nog vad man brukar kalla "drömmare" eller stor idealist. Vore glad, om någon med mera praktisk syn på tingen ville ta mod till sig och skriva till mig. Kvinnlig eller manlig, ung eller gammal gör detsamma, bara det är någon, som har en modigare syn på tingen än jag. *Meg.*

Ingår härmed som medlem i Iduns Korrespondensklubb. Är 24 år och kontorist. Mina största intressen äro musik, sång, goda böcker samt framför allt goda och glada människor. Själv försöker jag se allt i livet från dess glada sida. Tycker därför det skulle vara roligt komma i kontakt med någon av Iduns läsare som delar dessa mina intressen. *Mojen.*

Ressällskap

genom Iduns reseförmedling.

Paris i november. Jag skulle önska ressällskap till Paris omkr. 3 november, då jag ämnar hälsa på en dotter där nere. Är resvan. *S. S.*

FRÅGOR OCH SVAR

Fråga: Kan en kommunalskatt för år 1919 nu utkrävas av en kvinnlig kontorist, som då ej kunde betala densamma på grund av dålig ekonomi och försörjningsplikt mot en medellös moder? Har ej under något av de gångna åren blivit krävd på densamma, förrän nu i dagarna. Har de tre senaste åren betalt mina skatter. Min nuvarande lön är ej större än år 1919, snarare tvärtom, och min mor får jag fortfarande försörja, allidestund hon nu varit sjuk i snart 4 år. Tacksam för svar är

Ständig Idunköpare.

Svar: Kommunalskatten kan utkrävas intill 10 år förflutit. Kronoskatten däremot kan icke utkrävas efter 5 år. Skattemyndigheterna torde icke taga särskild hänsyn till de av Eder öförmälda omständigheterna. Ni kan naturligtvis lägga in en ansökan till vederbörande kommunal myndighet på den ort ni vistas med anhållan om befrielse från skattebetalningen under åberopande av de av eder anförda förhållandena. *E. E.*

Fråga: Snälla Idun gif mig några uplysningar angående Cedergrenska stipendiefonden för studier. Till vem, vart och när skall ansökan sändas? Skall det vara särskilt formulär? Huru stora äro stipendierna? Kan studerande söka mera än en gång i och för fortsatta studier. *Mångårig prenumerant.*

(Forts. sid. 937.)

Yardley's Äkta Lavendel Tvål

sammansatt av de mest utsökta oljor, förlämnar huden den mjukhet och ungdomliga friskhet som är första betingelsen för vacker hy och kvinnlig charm.

Varje tvål efterlämnar den friska doften av den äkta lavendelblomman, som kvarstannar på huden långt efter användandet.

Anspråksfulla damer uppskatta den.

Säljas i alla välsorterade affärer inom branchen.

Pris Kr. 1: 50.

YARDLEY & CO., LTD., LONDON W. 1

Blanche - Rose - Chair
Naturelle - Raehel -
Oere - Corall - Rubis
Mauve etc.

Fås i alla Parfymaffärer,

Apotek samt i Kemikalleaffärer.

Engros-Depot

Madsen & Wivel, Köpenhamn.

FRÅGA OCH SVAR

Fråga: Var kan man köpa 180 cm. bred tyll (slät), lämplig till sängöverkast? Jag tänker nämligen brodera något vackert mönster därå, samt infälla spetsar jämte volanger. Ställer det sig billigare att köpa färdiga sängöverkast i tyll? Var kan sådana billigast erhållas. *Madame X.*

Svar: Ni kan erhålla 180 cm. slät tyll i olika grovlekar fördelaktigast från Aktiebolaget Sturemagasinet, 15 Stureplan, Stockholm. Billigast ställer sig att köpa sängöverkast i trädskval. Från nämnda firma kan Ni erhålla sådana från 7.— kr. pr st. Men vill Ni ha något extra vackert, kan Ni också därifrån erhålla eleganta sängöverkast i broderad tyll från 25.— kr. pr st. Sängöverkast finnas för såväl en som två sängar samt med eller utan volang. Priset på 180 cm. slät tyll rör sig omkring 4.50 pr m. Tillskriv nämnda firma får Ni de bästa upplysningar och råd. (Annonns) *A. J.*

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävstolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkrokar och Spolmaskiner köpas förmånligast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik, Borås, Rikstelefon 1028. Exp. till landsorten mot postförskott.

Höstens nyheter

i kappor, dräkter, klänningar, blusar m. m. i billiga prislägen å *Damkonf. 1 tr.*

A/B NORDISKA KOMPANIET

Kulörta Sidenplagg skola tvättas hastigt i ljumt LUX lödder

Det finnes många saker, som man icke får göra vid tvätt av siden — men Lux undanrödjer alla besvärligheter. T. ex. siden bör aldrig gnuggas eller vridas, det förstör vävnaden. Tvål bör aldrig strykas direkt på tyget, då detta förstör och gulnar plagget. Lux tvättar utan gnuggning.

Lux är en ren tvål i form av genomskinliga flingor. Uppvisar man dessa flingor i hett vatten, får man ett rikligt lödder, som tvättar utan att skada det ömtåligaste plagget. Lux skadar ingenting, som icke skadas av rent vatten.

Hur tvättar man siden? Vispa Lux i hett vatten till ett rikligt lödder, tillsätt kallt vatten till dess lösningen bliver ljum. Lägg i plagget, krama det upprepade gånger genom löddret. Gnugga ej. Skölj väl i ljumt vatten. Vrid ej. Vira in i en ren handduk och stryk med ett varmt — icke hett — järn. Kom ihåg — ljumt lödder — ljumt sköljvatten — samt ett icke för varmt järn.

LUX

SUNLIGHT SÄPTVÅL A.B., GÖTEBORG.

EN KOPP Cloetta är detsamma som en kopp ren, oblandad cacao framställd av särskilt utvald råvara från världens främsta cacaodistrikt och förädlad genom processer, som vid Cloettafabriken utvecklats lika mycket till en konst som till en hemlighet.

Det är därpå den överlägset fina smaken och ständigt stegrade förbrukningen beror.

Cloetta

Tag det rätta tag Cloetta.

fen

förefalla mähända "kraftiga" som beståndsdelar i en toalettvälv, men i den form de ingå i **ELFSTRÖMS SVAVEL-TJÄRTVÄLV** N:1 äro de uteslutande välgörande och samtidigt angenäma. Har Ni försökt denna tväl ännu?

Tekn.

Säljes överallt
å 1 kr. pr. st

Elfströms Tekn. Fabrik, Gefle.

SKÖNHET
är makt

Oersättlig i den rationella hudvårdens tjänst är
FLORODOL-TVÄLV
Den icke blott renar huden utan bibehåller
även densamma sammetslen, smidig och vacker.

Fru Person

har bevarat sin ungdom, sina krafter och sitt linneförråd och satt in pengar på banken tack vare

TRITON tvättpulver.

Fru Janson

har slitit ut både sig själv, sitt linneförråd och sin ekonomi genom att arbeta med borste och bräde vid tvätten.

Prydlig burk för Triton tvättpulver.

Följ

Fru Persons exempel!

Använd Triton!

Ni blir nöjd.

Ni blir välklädd.

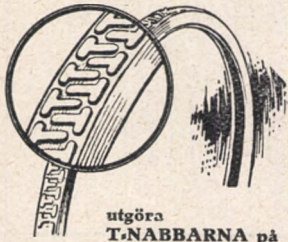
Ni blir Triton-vän

för alltid.

MAZETTI'S DESSERT-CHOKOLADER

också med Mjolk, Nötter och Kaffe
Utsökt delikata, närande och hälsosamma

Vid slipprigt
väglag

Trelleborgs Cord

cykelringar ett verkligt effektivt glidskydd, som förhindrar kullkörning, samtidigt som de giva den åkande möjlighet att köra snabbare än med andra ringar. Det är därför, varje erfaren cyklist köper TRELLEBORGS T-NABB-CYKELRINGAR. Erhållas hos varje velocipedhandlande.

Trelleborgs Gummifabriks A.-B.

Mellins Food

är en världsberömd, lättsmält kraftnärning för barn, ammande mödrar, konvalescenter och ålderstigna samt för personer, som lida av mag- eller tarmsjukdomar. Förordas av läkare. Köpes i apotek, speceri- & drogaffärer.

Av SANGALLA té

rekommendera vi våra kända märken

"Pekoe Souchong"

"Imperial", "Ordinary"

i originalförpackningar

PERCY F. LUCK & Co.

(Forts. fr. sid 934.)

Svar: Cedergrenska stipendiefonden tar icke emot några mera ansökningar detta år. Vänd eder med förfrågningar till Fredrika Bremerförbundets Upplysningsavdelning, Klarabergsgatan 48.

E. E.

Fråga: 1) Kan enligt utsago Bicarbondat och Magnesia tagas i obegränsade mängder utan att i längden inverka skadligt på organismen? Undertecknad tar omkring 2 à 3 teskedar av vardera dagligen mot magsyra med ty åtföljande obehag.

2) Var finnas s. k. Diafragma-maggördlar och hur ställer sig priset.

50-åring.

Svar: 1) Bicarbondat och Magnesia kan icke tagas i obegränsade mängder utan högst en knivspets åt gången och ej heller under någon längre tid.

2) Diafragrammaggördlar kunna köpas bl. a. hos Nord. Komp. och A.-B. Stille-Werner och kosta från 6 à 8 kr.

E. E.

Fråga: Varmed skall man putsa svarta moccaskor, som äro blanka på tåspetsen?

Idunläsare.

Svar: Ett utmärkt medel är den franska mocca-stenen Pierre Uzona, vilken kan köpas i varje välsorterad skoaffär och kostar 1:25 kr.

E. E.

Fråga: Vore tacksam för ett råd, huru jag på det ekonomiskt mest fördelaktiga sättet skall avyttra en del utranterade möbler, hushållsartiklar m. m. delvis nästan nya men på grund av bristande utrymme överflödiga.

E. S.

Svar: Vistas ni i Stockholm, är för eder det enklaste sättet att skicka upp sakerna till Auktionsverket, Ridderholmen 12, och få dem försälda där. Bor ni på landet eller i en landsortsstad, anse vi det lämpligaste vara att sätta in en annons i någon tidning eller möjligen, om det är tillräckligt mycket saker, att ställa till husauktion.

E. E.

Fråga: Vad skall jag göra med min flicka, som ej vill sova ordentligt om nätterna, utan är mycket orolig och besvärlig. Aldern 3½ år. Tacksam för råd är Mycket bekyndad moder.

Svar: Som vi icke alla veta, vad som ligger till grund för sömnlösheten, kunna vi endast råda eder att vända eder till en barnläkare.

E. E.

Fråga: Vilken kurs eller skola bör man genomgå för att kunna utbildas till arkitekt? Hur långvarig är kursen, samt ställer den sig mycket dyrbar? Har normal-skolekompetens från åttaklassig flickskola.

Intresserad nittonåring.

Svar: För att bli arkitekt fordras först och främst studentexamen.

E. E.

Fråga: Jag undrar, om man kan använda rönnbär till saft.

Intresserad husmoder.

Svar: Under kristiden användes rönnbär mycket till både saft och sylt.

I en nyutkommen bok av rektor J. Henriksson "Vartill våra växter duga" lämnas recept till både gelé, saft och sylt av rönnbär. Saften tillredes på vanligt vis. Till t. ex. 8 l. bär kokas 4 l. vatten, till dess bären mosa sig, då massan hälls i silduk att självrinna, varefter den erhållna saften kokas med lika vikt socker och skummas under 15-20 min. samt förvaras som annan saft.

Författaren uppger att både gelé, sylt och saft av rönnbär i många år använts i hans eget hushåll och äro särdeles smakliga.

X.

Fråga: Tacksam för upplysning om lämplig pension och om möjligt prisuppgift i Meran ev. Capri, som jag ämnar mig till i okt.

Permanent lösningsköpare. Svar: I Meran kunna vi rekommendera Deutsches Haus och på

Rida rida ranka
skorna är så blanka

Viking skokrämm förlänar lädret en djup, smetfri glans, skyddar det och bevarar dess smidighet.

Kristall
PATENT

DET NUMERA
FÖRNÄMSTA
VETEMJÖLET

Men har han med sig, som han lofvade en flaska MZALIC Divinia, då förlåter jag ell!

Jul- & Nyårskort
med namtryck.

Provkollektion gratis och franko. Plats-agenter önskas. God provision. Adress Josef Sjöberg, Tranås.

Falu-ättika

Den bästa inläggnings-, mat- och bordsättika som finnes i marknaden!

Tillverkas av

Stora Kopparbergs Bergslags A.-B.

FÖR DEN NYFÖDDE. Mödrar med stora fordringar på välsydd utstyrelse, erbjudes komplett sådan till kr. 15:— samt kr. 12:— . Obs! 12-årig verksamhet. Fru E. Caspersson, Örebro 1.

Har Ni reumatism?

Radium är medlet.

Radium fördrivar smärtor, skiljer den skadliga urinsyran ut ur kroppen samt förhindrar att nya anhopningar bildas, i det det förökar njurarnas funktionsförmåga och underlättar ämnesomsättningen; kort sagt både fördrivar och återuppbygger och således har dubbel verkan, varför det även allt mer och mer användes inom läkarvetenskapen överallt i världen mot en mängd sjukdomar, såsom gikt, ischias, reumatism, nervsmärtor, störningar i ämnesomsättningen, njursjukdomar, blodbrist och ålderdomssvaghet. Rådfråga er läkare!

Ett glas Miradiumpastiller till 15 dagars förbrukning innehåller 4,500 Mache-enheter (= c:a 450,000 volt-enheter) äkta radium och erhålles på apoteken à kr. 6:50 pr glas. Skriv till Miradium-Generaldepot, Avd. 20, Apoteket Vasens Droghandel, Vitrum, Stockholm, efter Radium-Broschyren, som sändes fullständigt gratis.

Säljes & Apotek, Sjukv., Parfym- & Drogaffärer
TEKN.FABRIKEN BORE H.A.B.
STOCKHOLM

Marie — det läckraste
Ni kan få till kaffet.

För alla dagens olika måltider, för smörgåsbordet och desserten, för morgonchokladen, kaffet och eftermiddagsteet, till allt finnes en eller flera särskilt utvalda sorter av Örebro Kex, alla lika utsökta och välsmakande. Välj bland de många en sort! Och denna enda skall, genom det överlägsna sätt på vilket den uppfyller Edra anspråk på fin och läcker arom, fresta Eder att köpa alla våra andra tillverkningar.

ÖREBRO-KEX

I förtroende

Jag har alltid vetat, att Odo-Ro-No (medlet mot transpiration) var oumbärligt för oss damer, särskilt nu, då modet kräver ärmlösa dräkter, men nu behöver min man Odo-Ro-No lika mycket som jag. Min man har nämligen alltid varit plågad av transpiration under fötterna, och fast han gjort allt möjligt för det, har intet hjälpt. Nu använder han bara några droppar Odo-Ro-No, som påstrykes med en bomullstuss tre kvällen i veckan och är fullständigt fri därifrån. Han säger, att han icke förstår att han någonsin kunnat undvara Odo-Ro-No.

ODO-RO-NO

har upfunnits av en amerikansk läkare och vetenskapsman och är garanterat absolut oskadligt. Akta er för farliga efterapningar.

Fås i varje större parfymaffär i två storlekar å kr. 2: 50 och 4: 50 per flaska.

Huvuddepot:
MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

Köp

"Extra-Askén"

Väg. 400 grm.

Kronor 3: 25 pr ask

Delikataste Choklad
PERCY F. LUCK & Co.

Arboga margarin

Smakar

som smör. Arboga smörblandning »Mejerit» och Växt äro delikata på smörgåsbordet. Obs! Dessa kvaliteters goda, rena smak och delikata smörarom!

tryner

som smör. Det är ett nöje att steka i Alfa-Ko och Växt, som bryna bättre än något annat margarin! Det stekta blir vackert brunt och doftar som stekt i smör.

bakar

som smör. Alfa-Ko till bakning kan ej nog värdesättas. Baka med Alfa-Ko och Ni får ett delikat bröd av läckert utseende och väl uppbakat. Till bakning är Arboga Alfa-Ko minst lika bra.

SOM SMÖR

Capri Pensione Windsor. Å båda ställena torde kunna beräknas ett pensionspris av c:a 25 lire om dagen.
E. E.

Fråga: 1) Var Frida Landsort, som för flera år sedan ofta förekom i Idun, en pseudonym? Vad var i så fall hennes namn? Lever hon ännu och i så fall skriver hon ännu? 2) Är Laura Marholm-Hansson ännu i livet?
S. L.

Svar: 1) Frida Landsort är ingen pseudonym. Hon är lärarinna i Skövde Flickskola, om vi icke misstaga oss, föreståndarinnan för densamma. Säkerligen skriver hon även fortfarande.
2) Ja.
E. E.

BOKNYTT.

Den gyllene svaren, roman av James Oliver Curwood har utgivits på Bonniers förlag och blir säkert välkommen för alla beundrare av Curwoods utmärkta vildmarksskildringar.

Drottning Kristinas resa från Rom till Franska hovet 1656 av greve F. U. Wrangel föreligger nu i bokhandeln. Den är byggd på ingående studier i franska och spanska arkiv och manuskript-samlingar. Greve Wrangel tillhör den moderna skolan av historiskrivare, som endast erkänner en på omutlig detaljforskning och efter noggranna studier av källskrifter gjord teckning av historiska personligheter. Boken är försedd med talrika och vackra illustrationer och är utkommen på P. A. Norstedt & Söners Förlag.

Den första svenska kolonien i Amerika av Amandus Johnson har nu utkommit i svensk översättning av Axel Palmgren med förord av fil. dr Theodor Westrin på Hugo Gebers förlag. Boken, som särskilt i dessa dagar, då de svensk-amerikanska förbindelserna erhållit en kraftig förnyelse, bör få stor framgång, är mycket intressant och kommer att bli ett värdefullt tillskott i litteraturen om kolonisationspolitiken under 1600-talet och om bildandet av ett "Nya Sverige" i Amerika.

Hertiginnan av Wrexe, av den berömda engelske romanförfattaren Hugh Walpole har nu utkommit i svensk översättning av Ebba Nordenadler på Hugo Gebers Förlag. Walpole introducerades i Sverige med den i våras utgivna "Den gröna spegeln", som gjorde succés både i pressen och bokhandeln. "Hertiginnan av Wrexe" är skriven med samma talang och visar i lika hög grad författarens skicklighet att skapa karaktärer och att skildra engelsk miljö. Boken är en litterär förströelseroman som få och kommer tvivelsutan att i vida kretsar väcka intresse och smak för Walpole's böcker.

Bengt Lidforss skrifter. Under titeln Socialistisk journalistik II har utkommit en något ändrad volym, förut utgiven under titeln Dagsbilder, men redan för en tid sedan slutsäld både hos förlaget och i bokhandeln. I samma serie utkommer till 10-årsdagen efter förf:s död en tredje del Socialistisk journalistik III, innehållande de kåserier om förhållanden och personager i den skånska lärdomsstaden, vilka L. på sin tid skrev i Arbetet under märket Georg Jonathan.

BREVLÅDA

RED:S BREVLÅDA.

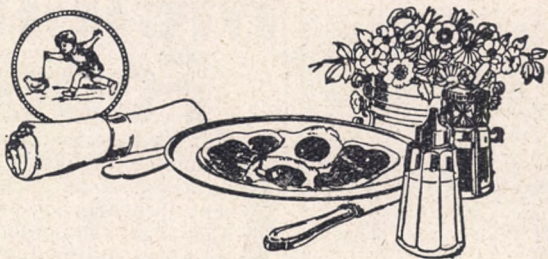
Runar. Toner som klinga, toner som susa, toner som stiga, toner som falla — det låter som ett helt klockspel! Tyvärr slog det inte an den här gången.

Crex får svalka sitt heta blod ännu en tid. Det pulserar något för häftigt för en höstserenad. Men rytm och ton finns där i alla fall. Crex är ingen vanlig ångsknarr.

CEREBOS-SALT

HUSFRUN bedömmes efter huru smådetaljerna på bordet äro arrangerade. Glittret af silfver och glas, de välskurade knifvarne, de väl ordnade blommormna. Och saltet—Cerebos Salt—det faller af sig själf.

Håller sig torrt i alla klimat.

Medisan-tabletter

ett nytt tillförlitligt medel med snabb och säker verkan vid nervsmärtor, reumatism, huvud- och tandvärk m. m. Kliniskt prövat å sjukhus. Lätt att intaga då tabletterna hastigt sönderfalla i vatten. Obs! Salicylsyra ingår icke i någon form. Fås å alla apotek.

Tillverkas å APOTEKET LEJONET, Malmö.

Döva höra

Den amerikanska elektriska **hörapparaten ACOUSTICON**, som är världens förnämsta, kan nu regleras i 6 styrkegrader efter örats olika hörselkraft. Förordad av öronspecialister. Oumbärlig för lönhörda i kyrka och teater. För efterapningar varnas.

Öronmassageapparaten **MASSACON** botar susning för öronen. ACOUSTICON är den enda elektr. hörapparat som är patenterad, o. lämnas 5 års skriftlig garanti. ACOUSTICON är tillerkänd guldmedalj i St Louis o. den engelska kröningsmedaljen i guld. Användes av H. Maj:t Änkedrottningen av England o. Prins Carl av Sverige. Begär katalog och intyg. Ensamförs. för Sverige: MALMÖ BANDAGE ETABLISSEMENT, Per Vejlersgatan 9, Malmö l. Telefon 4975.

Intet rättgift dödar så strax som

STRAX är obegränsat hållbart, påverkas ej av köld eller värme, är ofarligt för husdjur, kan därför utläggas överallt, är ingen bakteriekultur, varför inga råttor kunna bliva immuna, dödar på ett par timmar, konserverar de döda rättorna, varför ingen stank uppstår.

Askar Kr. 1: 25. Burkar Kr. 2: 75. Burkar å 1 kg. Kr. 9: —. Tillhandahålles endast i originalförpackningar. Vetenskaplig avhandling ang. STRAX sändes på begäran från våra nederlag. Finnes ej STRAX på Eder plats sändes det mot postförskott från våra nederlag: A.-B. Gullberg & Petré, Luntmakargatan 79, Stockholm, G. A. Folin, Korsgatan 12, Göteborg. Ut-förlig bruksanvisning medföljer. Tillverkare: Milidinfabriken, Hälsingborg.

LEO piller

världsbekant avföringsmedel. Finnes å alla apotek. Pris endast Kr. 1 pr ask.

Den mest lämpliga sängresår är

SPRINGMADRASSEN

Begär prislista. SKAND. SÄNGRESÅRFABRIKEN Karlstad 1.

Gynna IDUNS annonsörer!

Då ur ett litet frö

en kraftig och praktfull blomma alstras är det med glädje man följer utvecklingen; då åter ett sjukdomsfrö visar sin kraft, söker man ett medel, som förlamar densamma. Mången sjukdom har sin grund i förkylning och är det därför av vikt att få bukt med varje sådan vid dess första tecken. Tag då ett par Acetocyltabletter och Ni skall finna Acetocylens goda verkan och frånvaron av alla skadliga biverkningar, vilket allt Eder läkare kan bekräfta. Acetocyl är dessutom den bästa hjälpen mot huvudvärk, influensa, gikt, reumatism o. dyl.

Acetocyl erhålles utan recept å alla apotek i flaskor om 40 eller 20 tabletter å ½ gr. till ett pris av respektive 2:30 och 1:20 kr. per flaska.

Acetocyl

Även den klenaste mage tål Acetocyl utan obehag.

LEDIGA PLATSER

Bättre flicka,

kunnig i matlagning, bakning m. m. kan få plats i ämbetsmannafamilj i Göteborg. Ej familjemedlem. Modern våning med alla bekvämligheter. Städ-hjälps fredagar. Lön 60 kr. Svar med betyg och rek. till "Fru M. Ö.", Svenska Telegrambyrå, Göteborg.

Husföreståndarinnan

av bättre familj och yttre, husligt bildad, enkel, helst oberoende (33-45) sökes av välsituerad, förmögen medel-åld. bättre ungherre av god härkomst. Familjeuppluss., foto (sändes ömsesid.) till "Framtidsplats", Svenska Telegrambyrå, Malmö intill 1/12.

Kvinnlig ladugårdselev,

som önskar undervisning i ladugårds-skötsel och göromål tillkommande en ladugårdsförmän, samt är villig sköta kalvar i utfodring, erhåller plats mot fritt vivre vid Fogelstad i Södermanland instundande 24 oktober. Elisabeth Tamm, Fogelstad, Julita. Rt. Julita 9.

Tillkännagivande.

Föreståndarinfattningen vid provisoriska sinnessjukhuset, Södermannagatan 13, kungöres härmed till ansökan ledig; och äga kompetenta sökande att senast klockan tolv på dagen den 10 oktober 1923 till sekretären hos Styrelsen för Stockholms stads sjukhus, Vasagatan 11, ingiva sina till styrelsen ställda, av tjänstebetjä, åldersbetyg samt läkarbetyg enligt fastställt formulär åtföljda ansökningar. Stockholm den 24 september 1923.

SJUKHUSSTYRELSEN.

Till Barnhem på landet

sökes duglig sjukvårdskunnig föreståndarinnan (Hvita Korssyster) eller annan välmeriterad sköterska, som har goda kunskaper och färdigheter med späda barns vård — även som goda insikter med handhavandet av hushållets vård och ekonomi samt även villig handhava sjukvården vid komb. kommunalt mindre äldreomsorg. Sökande bör inneha stadgad ålder, vara frisk och kraftig samt vara i besittning av ett gott, jämnt lönne och sympatiskt sätt. Kontant årslön 720 kr. med utsikt till förhöjning efter ett års väl vitordad tjänstgöring. Ansökan med betyg och foto sändes under sign. "Lämplig föreståndarinnan", Annonstryck Hugo Krantz, Malmö, f. v. b.

Hushållerska, 30-40 år,

duglig och ordningsfull, kunnig i alla husliga göromål, handarbeten och sömnad, erhåller plats den 1 nov. att en sam, event. hjälp till grövre göromål, sköta hemmet för medelålders ungherre.

Betygsavskrifter, ref., fotografi (amatör), som återsändes samt uppgift om ålder och lönepret. insändas under adr. "Hushållsplat 1/11", H. T. Centralen, Göteborg.

Överskötersketjänsten

vid Sandbyhovs Kropssjukhus invid Norrköping är ledig att tillträda snarast möjligt efter den 1 nästkommande november. Tjänsten är reglerad. Pension genom Statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. Kontanta förmåner i 1:sta lönegraden f. n. något över 1.250 kr. pr år, därav grundlön 900 kronor. Dessutom fri kost, 2 rum m. m. 1 månads semester med full lön och kostersättning. 3 ålders-tillägg å 150 kr. Föregående tjänstetid i reglerad tjänst inräknas. Ansökningar ställas till Norrköpings stads fattig-vårdsstyrelse insändas före den 15 oktober i brev adresserade till sjukhusets läkare, doktor Gustaf Nicklasson, Norrköping, vilken på begäran lämnar närmare upplysningar.

I goda hem

finnas väl avlönade platser för exam. barnsköterskor, barn- och ensamjungrfr, husor, kokerskor och andra hembiträden.

Stockholms Stads Arbetsförmedling. Regeringsg. 107. Högbergsg. 37. Expeditionstid 9-4, dag före helgdag stänges 2.

Obs! Betyg och rekommendationer bör medhavas. Även tillfälligt arbetskraft förmedlas. Avgiftsfritt för både husmodrar och tjänare.

Guvernant,

undervisningsvan, önskas till 1:sta januari för två gossar i åldern 8 och 9 år att läsa 2:dra förberedande klassens kurs med den ene samt lämna läxhjälp till den andre. Vana vid att leda och handhava barn fördras. Svar med ref., foto och löneanspråk torde insändas till G. Jacobæus, Ruuthsbo, Charlottenlund, Skåne.

PLATSSÖKANDE

Gihls Sjuksköterskebyrå,

Jungfrug. 31, Stockholm. Ansök. såväl exam. sjuksköterskor som uträkn. vårdarinnor och sjukhusbiträden. Obs! Ändrad adr. och tel.-nr. Rikstelefon 72075.

PLIKTTROGEN

20-årig flicka, som genomgått 8 kl. och en termin vid fackskolan i Upsala, önskar plats helst i Sthlm att deltaga i alla inom ett hem förekommande göromål. Kunnig i bakn. och enkl. matlagning. Villig event. deltaga i skrivgöromål och undervisa nybörjare i pianospelning. Svar till "Okt. 1923", Iduns exp. f. v. b.

Flicka,

av god familj önskar några tim. dagl. sysselsättning hos äldre dam såsom lektis el. dylik. Svar till "Anspråkslös", Dag. Nyh., Hornsg. 1.

Bildad flicka,

17 år, frisk och glad, önskar god plats att mot någon lön deltaga i hushållet, genomgått hush.-skola, är sjukkunnig. Familjemedlem. Svar till "Duglig husmor G. B.", Iduns exp. f. v. b.

Ung småskollärarinnan önskar plats att läsa med barn i 7 å 8-års-åldern. Helst i södra eller mellersta Sverige. Tacksamt för svar fortast möjligt till "Skånska", p. r. Hässelholm.

Bildad arbetsam äldre flicka skånska, önskar komma till större hem i kök eller att sköta linneförråd, är kunnig i sömnad, finare handarbete, matlagning, bästa betyg finnes, lön önskas. Svar till "Med det snaraste", Iduns exp. f. v. b.

Enkel, bildad flicka önskar plats som hjälp och sällskap i gott hem, där jungfru finnes. Har genomgått 8 kl. samt sjukvårdskurs. Van vid lättare husliga göromål, samt villig undervisa mindre barn. Betyg från föregående plats finnes. Svar till Ruth Holmström, Ö. Storg. Hudiksvall.

Skicklig brodös,

som varit anställd vid S:ta Birgitta-Skolan, och där erhållit gott betyg även i finare linnesöm önskar för omväxling plats som hjälp o. sällskap till äldre dam. Ref. lämnas. Svar emotes tacksamt till "C.-n", Iduns exp. f. v. b.

Flicka

önskar plats i vänlig familj. Ev. hjälpa barn med läxläsning. Är litet musikalisk och även husligt intresserad. Medföljer gärna på resa. Små anspråk. Svar emotes tacksamt. "Some English speaking", Iduns exp. f. v. b.

Två unga elem.-bild. flickor önska, mot fritt vivre i prästgård eller herrgård, helst tillsammans, för att under duglig husmoders ledning, deltaga i alla, i ett välordnat hem förekommande göromål. Äro villiga att läsa och spela med barnen. Svar till "Villiga hösten 1923", Iduns exp. f. v. b.

ENGLAND.

Finnes någon av Iduns läsarinna som har förbindelse med en god engelsk familj där bildad, musikalisk 19-årig flicka mot hjälp och sällskap i hemmet kunde få lära engelska språket. Svar till "Glad 19-åring", Iduns exp. f. v. b.

Barnkär, bildad flicka, van att handhava barn, söker lätt plats mot fritt vivre. Svar till "Pliktrogen och villig", Iduns exp. f. v. b.

I Tapisseriaffär

söker energisk, arbetsam, utbildad handarbetslärarinnan plats. Skicklig i ritning, gärna expeditioner. Svar till "Handarbete", Svenska Dagbl. kont., f. v. b.

Två kvinnliga trädgårdsmästare, som i höst utexamineras från Adelsnäs Trädgårdsskola, söka platser i nov. eller senare. Flerårig praktik från föregående platser. Svar emotes tacksamt t. "Kvinnliga trädgårdsmästare", Trädgårdsskolan, Ätvidaberg.

I Lund,

i fin familj, önskar 22 års bildad flicka plats den 1 nov. som husmors verkliga hjälp, där jungfru finnes! Lön önskas. Svar till "Helst i professorsfamilj", Iduns exp. f. v. b.

Kammarjungfruplats

önskas av en 20 års flicka, som genomgått en kurs i kamning, champ. och manicure. Sjuknunnig. Svar märkt "Ester", Blekinge Läns Tidnings Kontor, Karlskrona.

Doktor J. Arvedsons kurs i Sjukgymnastik, Massage Pedagogisk Gymnastik

medför enligt kungl. Maj:ts medgivande samma komp. och rättigheter som en kurs vid Gynn. Central-Institutet. Kursen, 2-årig, börjar den 15 sept. Prospekt på begäran gen. D:r J. Arvedson, adr. Odengatan 1, Stockholm.

D:r A. Karsten

Medicinskt Elektricitets-, Ljus- och Röntgeninstitut Kungsgatan 60, Stockholm Behandling av reumatiska åkommor.

Ny kurs i

Massage och Sjukgymnastik

(23:dje utbildningskurs.) börjar den 15 sept. Begär nytt, illustr. prospekt.

Göteborgs Gymnastiska Institut. Östra Hamngatan 45, Göteborg I.

Gymnastikdirektörsexamen

avlägges efter 2-årig kurs av kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet

Ny kurs börjar 15 sept. Prosp. Major J. G. Thulin, Lund.

Alla damer

kunna hava smala ben och vrister genom att bära kautschukbandet Radio-actif 2 timmar varje morgon. Pris kr. 15:— pr par.

A.-B. Franska Parfymmagasinet, Stockholm. Drottninggatan 21 5 Hamngatan 5

HORN

Vasagatan 10 Frukost- & Middagsinackordering från 80 kr. pr månad. Musik dagligen.

Unga flickor

kunna under erfaren husmoders ledning få praktisk undervisning i alla till ett välordnat hushåll hörande sysslor. Svar märkt "Hushållslever" till Iduns exp. f. v. b.

PENSIONAT OCH INACKORDERINGAR

Vilohemmet Sexborg,

Bästad, mottager konvalescenter och trötta som äro i behov av vila och luftombyte, alla bekvämligheter finnes, bad, massage kan erhållas inom hemmet, vackert läge vid skog och sjö. 10 minut. till läkare, apotek, post, telegraf, bank. Telef. 151, Bästad. Augusta Andersson, sjuksköterska.

Billig inackordering i Frankrike.

Ung svenska, som önskar lära franska, får billig inack. jämte lekt. i fransk läkarfamilj mot någon hjälp med lättare hushållsgöromål. M:me Réville, 59 Rue Gambetta, Dieppe. Ref.: Fr. Young, Kristianstad.

I gott och stilla hem

i en av Södermanlands vackraste trakter mottagas inackorderingar för längre eller kortare tid. God kost. Tillfälle till vila och rekreation. 4 å 5 kr. pr dag. Svar till Fröknarna Lönroth, Jättna gård, Stjärnhov.

Pensionat GLÄNTAN LEKSAND

är öppet året om. Vackert läge vid foten av Kärringberget. Vål skyddat för nordliga vindar. Lämpligt för vila och rekreation. Helpens. 5: 50-6: 50 kr. pr dag. Tel. Leksand 79.

SJU

dagar i veckan

läses en annons i

IDUN

Tonbildning

hos Sångläraren G. RUCKMAN, elev av kontinentens främsta pedagoger. Rösterna bildas från "voix mixte" till dramatiskt ton, "som ej anstränger". Garanterat omfång: 2 oktaver. Provsjungning. Röstanalys. Drottninggatan 93. Vasa 86 68.

Nobynäs Hushållsskola

och Pension för unga flickor rekommenderas. Naturskönt och friskt läge på småländska höglandet. Utmärkt undervisning. Vidare meddelar Fru E. von Kothen, Nobynäs Stjärneborg, Östra stamb. R:t. Munkavarn 4.

Misspyrdande hårväxt,

vårtor, födelsemärken borttagas för alltid medelst elektrolysbehandling. Fru Hilma Hjerstrand, Österportsg. 6 B. Malmö. Tel. 5693.

Hemtvätt önskas!

Tel.-adr. Västerhanninge 119.

Vid

KNEIPP-BYN

GOTLAND.

Specialitet: nervsjukdomar.

Hypnotisk sömn av gagn.

1) Vid s. k. sömn-"löshet" av olika art: 2) Vid skrivkramp, stamning, torgskräck och liknande ångestkänslor: 3) vid "olycklig fallenhet" för sprit-missbruk eller periodisk tvångskänsla därtill:

Överläkare Kallenberg träffas i Stockholm 39 Strandvägen från 19 sept. — Kneippbyns kontor, Visby.

Vävboken, innehållande patenterad uppfinning i konstavvävd att med fyra skaft och fyra trampor i vanlig vävstol och med samma solf och rustning som slät väv, utan några förändringar och tillägg, väva randig och rutig dräll eller duktyg efter flera olika mönster jämte mattor, täcken, gardiner, möbiltyg, förkläden, kostym- och klänningstyger. Utarbetad av Vilhelmina Bergman. Med lithograferade planscher. 14:de uppl. Pris 2.50

Kafferepet. 100 beskrivningar på bakverk av moster Lotta. 8:de uppl. Pris 0.50

Hardangersöm. Handbok i hardangersöm, innehållande en utförlig redogörelse för utförandet av sådan samt 90 illustrationer över utförda moderna hardangerarbeten. Utarbetad av Paula Gratz. Tr. 1921. 64 sid. Pris 1.75

Lärobok i handarbete. Handlingning för utförande av olika slags moderna handarbeten såsom: korsstyng, stickning, virkning, pärl- och flätarbeten, hålbroideri, urklipparbeten, spevarsarbeten m. m. Med 237 figurer. Bearbetad av Hedwig Stojanoff. Tryckt 1922. Pris 2.—

CLAS OHLSSON & C:o, INSJÖN 3.

AKTIEBOLAGET SYDSVENSKA BANKEN

Inbetalt aktiekapital Kr. 34,000,000:—

Huvudkontor: Malmö.

Mottager insättningar å **Depositions-, Kapital- och Sparkasseräkning till högsta gällande ränta.**

Fullständig bankrörelse.

Utmärkta organ

för

annonsering i landsorten:

Arvika: Arvika Nyheter.

Avesta: Avesta-Posten.

Borlänge: Borlänge Tidning.

Borås: Borås Tidning.

Eksjö: Eksjö-Tidningen.

Engelholm: Engelholms Tidning.

Eskilstuna: Eskilstuna-Kuriren.

Falun: Falu-Kuriren.

Filipstad: Filipstads Tidning.

Gävle: Gefle-Posten.

Göteborg: Göteborgs Dagblad.

Halmstad: Hallandsposten.

Hedemora: Södra Dalarnes Tidning.

Hudiksvall: Hudiksvalls-Tidningen.

Hälsingborg: Hälsingborgs Dagblad.

Härnösand: Härnösands-Posten.

Jönköping: Smålands Allehanda.

Kalmar: Barometern.

Karlskrona: Karlskrona-Tidningen.

Katrineholm: Katrineholms-Kuriren.

Landskrona: Landskrona-Posten.

Linköping: Östgöten.

Ludvika: Ludvika Tidning.

Luleå: Norrbottens-Kuriren.

Malmö: Skånska Aftonbladet.

Mariestad: Tidning för Skaraborgs län.

Mora: Mora Tidning.

Norrköping: Norrköpings Tidningar.

Nässjö: Nässjö-Tidningen.

Piteå: Norrbottens Allehanda.

Skövde: Skaraborgs Läns Annonssblad

Sollefteå: Sollefteå-Bladet.

Strängnäs: Strengnäs Tidning.

Sundsvall: Sundsvalls-Posten.

Säter: Sätters Tidning.

Söderhamn: Söderhamns Tidning.

Trelleborg: Trelleborgs Allehanda.

Uddevalla: Bohusläningen.

Umeå: Västerbottens-Kuriren.

Upsala: Tidningen Upsala.

Visby: Gotlänningen.

Västervik: Västerviks-Tidningen.

Västerås: Westmanlands Allehanda.

Växjö: Nya Växjöbladet.

Örebro: Örebro Dagblad.

Östersund: Östersunds-Posten.

Dr. Dralle's
BIRKENWASSER

är ett absolut osvikligt medel mot
MJÄLL och **HÅRAVFALL**
samt utomordentligt angenämt och
uppfriskande vid toaletten.

Erkännt och använt över hela
världen på grund av sin värdefulla
sammansättning.

L. U. NOTHS

GÖTA KANAL
SVERIGES VACKRASTE TURISTLED

Lämplig tur till och från Jubileumsutställningen i Göteborg
I klass passagerareångare
Utmärkt restauration

Begär turlista och prospekt
ÅNGFARTYGS AKTIEBOLAGET GÖTA KANAL
GÖTEBORG - STOCKHOLM

HÅKANSSON

*Pengarna
tillbaka*

får Ni vid användande av

NABO

till tvätten, ty den arbetstid, som vid NABO-TVÄTT in-
besparas, är enligt gängse timpenning mera värd än vad
NABO kostar i inköp.

NABO gör själv 9/10 av arbetet, och skänker en blän-
dande vit, doftande tvätt utan att skada tyget.

Ⓣ